ПАРТИ АРАД ХОЁРОЙ БАТА НЭГЭДЭЛ

Коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүд засаг түрынгөө дээдэ зургаанда өөһэдынгөө түлөөлэгшэдые хамтадаа дэбжүүлнэ

ХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

39-дэхи жэлээ гарана

БУРЯТ ҮНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 32 (9786) | 1962 оной февралиин 7, среда | Сэн 2 мүнгэн

1962 ОНОЙ МАРТЫН 18-да СССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ҺУНГАЛТА

ЭРХИМЭЙ ЭРХИМҮҮД—АРАДАЙ КАНДИДАДУУД

...гэн дуугаар дэбжүүлбэ

тосхондохи клуб һайндэ-...ое һайханаар шэмэглэг-...1962 оной мартын 18-да ...Верховно Соведэй һунгал-...дээрөө нэгэ хүн шэн-...лтада хабаадае» гэһэн ...нууд хадагданхай.

...нгын совхозой малшад, ...нууд, тосхоной багша-...нын хүдэлмэрилэгшэд, ...д, тодорхойлон хэлэбэл, ...осхоной бүхы ажалшад, ...ной малшад СССР-эй Вер-...дэй һунгалтада зорюул-...н суглаанда сугларба.

...ын парткомой секретарь ...мов хамтын ехэ суглаа ...ланай хүтэлбэрилхы ор-...зидиум һунгагдажа, хэл-...л баталан абтана. СССР-...но Соведэй депутадта кан-...дэбжүүлхэ ямар ехэ зол-...латай байшаба гээшэ-...н хөөрэлдөөн эндэ тэндэ ...на.

...н дунда һургуулиин эхин ...ацин секретарь багша ... Дондоковна Дондокова ...һаань урид үгэ эреэд-

...Р-эй Верховно Соведэй ...ностьнуудай Соведые һун-...ын 415-дахи һунгуу-...һоо депутадта кандидат ...С-эй ЦК-гэй Президиу-..., партиин Украинын ЦК-...хи секретарь нүхэр Под-...олай Викторовичые дэб-...лэдэнь, зал дотор аль-... нэрьешэнэ. Нүхэр Дон-...үүлһэн кандидадайнгаа ...лдарта замые һунгаг-...жэ үгэбэ.

...енсионер Н. С. Бочкин. ...ёрдохи отделениин эти-... Ц. Ж. Тогмитов гэгшэд ...доковатай дурадхалые ай-...р һайшааба, тон зүб гэ-...ба.

...н отделениие эрхилэгшэ ...саранов трибунада шам-...

... мүнөө үедэ манай Эхэ ...аа хаанагүй суглаанууд ...ройнгоо эрхимэй эрхим ...агадые СССР-эй Верхов-... депутадта кандидадууд ...һан айхабтар ехэ поли-...алгын үе болоод байна. ...эридөө габшагай бэрхэ, ...рюлэдэг, үүсхэлшэ тү-... кандидат болгогдон дэб-... ушартай. Эгээл тиимэ-...н манай Упихайта нютаг-...гэшэ. Энэмнай совхоз, ...ублика соогоо суурха-һан хонишон Цынгэ Буянтуевич Буянтуев болоно. Тиимэл хадань өөрынгөө отделениин ажалшадай зүгһөө Цынгэ Буянтуевичые СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат болгон дэбжүүлэе гэжэ дурадхаха байнаб,— гэжэ тэрэ хэлэбэ. Суглаанда хабаадаһан зон үни удаан альга ташалгаар нүхэр Жамсарановай дурадхалые угтаба.

— Энэ нүхэрнай республика соогоо эгээл эхи табижа, хонидой жэжэхэн отарануудые ниилүүлжэ, оньһожоруулагдан томодхогдоһон бригада эмхидхэжэ, ажахын тоосоондо орожо хүдэлһэн, сэхынь хэлэхэдэ, үльгэр жэшээ харуулһан, эрхим амжалта туйлажа захалһан ёһотойл үүсхэлшэ бэрхэ хүн болоно. Минии энэ дурадхал бүгэдөөрэн дэмжэхэ бэзэт гэжэ уряалнаб,— гээд Жамсаранов үгэеэ түгэсхэнэ.

Буурал сагаан толгойтой болоһон үбгэн Шойнжуур Цыренжапов үгэ абажа, нүхэр Буянтуевтай наһаараа сугтаа ябаһан, «тэрэниие алишье талаһаань мэдэхэб, тэрэнэй хэлэһэн үгэ хэрэг хоёрынь бишыхашье алгасадаггүй юм. Минии һанахада, депутат болгохо хүмнэй Цынгэл гээшэ, Жамсарановай дурадхал үнэн зүрхэнһөө дэмжэнэб» гэжэ мэдүүлбэ.

Совхозой директор нүхэр Матвеев А. Н. үгэ хэлэхэ зуураа, дэбжүүлһэн кандидат Цынгэ Буянтуев ажахымнай эрхим хонишон гээшэ гэжэ магтаба. Энэмнай ёһотойл патриот хүн даа. Мүнөө үедэ 30 хүнһөө бүридэһэн бригада болоод, 6000 гаран хонитой болонхой. Цынгэ Буянтуевич ёһотойл үнэн сэхэ хүн, бүгэдөөрөөл һунгалтын үдэр тэрээндэ дуутаа үгэхэбди гэбэ. ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь Виктор Содномов, профсоюзай рабочкомой түрүүлэгшэ нүхэр Андодоев болон бусад энэ дурадхалые дэмжэбэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведые һунгаха Яруунын 415-дахи округһоо һунгагдаха депутадта кандидадууд болгон нүхэд **Н. В. Подгорные, Ц. Б. Буянтуевые** дэбжүүлхэ гэһэн шиидхэбэри абтаба.

Һүүлээрнь СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха Эрхүүгэй округһоо дэбжүүлэгдэһэн кандидат нүхэр **Яснов Михаил Алексеевичые**, Союзай Соведтэ һунгаха Улан-Удын хүдөөгэй 396-дахи округһоо дэбжүүлэгдэһэн кандидат **Василий Родионович Филипповэй** кандидатурые нэгэн дуугаар дэмжэбэд.

Ж. БАДМАЕВ,
манай собкорр.

Түрүү кукурузашан—кандидат

Кударын совхозой клуб соо хүн зон тулама. Үглөөнэй 11 часта совхозой хүдэлмэришэдэй һунгуулиин урда тээхи суглаан нээгдэжэ, КПСС-эй райкомой секретарь нүхэр А. И. Громовада үгэ үгтэбэ. 1962 оной мартын 18-да болохоёо байгаа СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтые эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтажа, засаг түрынгөө дээдэ органдо түрүү хүбүүд, басагадаа дэбжүүлхэ болонобди гэбэ. 418-дахи Кяхтын округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ һунгагдаха депутадта кандидадые дэбжүүлхые дурадхаба.

Түрүүлэн совхозой бухгалтер-экономист Э. Б. Ранжуров үгэ абажа, 418-дахи Кяхтын округһоо Национальностьнуудай Соведтэ КПСС-эй ЦК-гэй секретарь **Михаил Андреевич Сусловые** дэбжүүлбэ. Мүн СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведтэ Улан-Удын 396-дахи һунгуулиин округһоо Кяхтын хүдөө ажахын техникумэй багшанар болон студентнэрэй дэбжүүлһэн КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүд **О. В. Куусинен, Г. И. Воронов,** КПСС-эй Бурядай обкомой нэгэдэхи секретарь **В. Р. Филиппов** гэгшэдэй кандидатурые халуунаар дэмжэбэ.

Удаань суглаанай трибунада Кударын 11 жэлэй һургуулиин багша К. Г. Серебренникова гаража, нүхэр Ранжуровай дурадхалые үнэн зүрхэнһөө дэмжэжэ байһанаа мэдүүлбэ. Тиихэ зуураа манай һургуулиин багшанар СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтын үдэрые эрхим бэлэгтэйгээр угтахын түлөө оролдоно, ажалшадай дунда ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана, хабаадалсахашье гэбэ.

Совхозой гурбадахи отделениие эрхилэгшэ Б. Д. Гомбоев үгэ абажа, СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха 418-дахи Кяхтын округһоо совхозой эрхим кукурузашан **Радна Доржиевич Гонсоруновые** дэбжүүлбэ. Нүхэр Гонсорунов 1929 ондо таряашанай бүлэдэ түрэһэн, 15 наһатайһаа хойшо түрэл колхоздоо хүдэлһэн, трактористын курса дүүргээд, хэдэн жэл соо трактористаар ажаллаһан байна. Эдэбхитэй бэрхэ механизатор уданшьегүй колхозой комплексно бригадын бригадирай туһалагшаар, бригадираар томилогдоһон байгаа. 1960 ондо нютагтаа совхозой эмхидхэгдэхэдэ тэрэ өөрынгөө хүсэлөөр кукурузашан болоһон намтартай.

Дурлажа ороһон ажалдаа бүхы хүсэ шадалаа гаргажа, түрүүшынгээ жэлдэ 100 гектарай га бүриһөө 1100 центнер кукурузын ногоо ургуулжа шадаа бэлэй. Хойто жэлынь мүн лэ энээнһээ дутуугүй ургаса абаа. Кукуруза ургуулха ажал ехэтэй энэ хүдэлмэриие бүхы талаһаань оньһожоруулжа, үнэ сэн багатай малай тэжээл абахын түлөө саг үргэлжэ оролдоно. 1960 ондо тэрэнэй абаһан 1 тонно силос бүхэниинь 22 мүнгэтэ болоо һэн. Нүхэр Гонсорунов шэнэ, түрүү юумэ ажалдаа нэбтэрүүлхэ гэжэ хододоо хүсэдэг. Тиимэл хадаа үнгэрэгшэ жэлдэ Бурят орондо түрүүшынхеэ тэжээлэй бобы ургуулжа, һайн ургаса туйлаа. Гадна Радна Доржиевич өөрынгөө эрдэм мэргэжэлые дээшэлүүлхэ гэжэ оролдодог, олониитын ажалда эдэбхитэйгээр хабаададаг юм. КПСС-эй гэшүүн, нютагай Соведэй депутат, коммунис ажалай ударник солотой нүхэр Гонсорунов манай этигэл найдабариие харюулжа шадаха гэжэ хэлэбэ.

Тэрэнэй һүүлээр совхозой профсоюзай хүдэлмэришэдэй комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Г. Н. Раднаев трибунада гаража, нүхэр Гомбоевой дурадхалые халуунаар дэмжэбэ. Радна Доржиевич Гонсорунов манай совхозой эрхим хүдэлмэришэдэй нэгэниинь болоно. Кукурузын баян ургаса туйлаһанайнгаа түлөө ВДНХ-гэй бага алтан медаляар шагнагдаһан, республикын Министрнүүдэй Соведэй ниитын инспектороэр ябажа, кукуруза ургуулха түрүү дүй дүршэлдэ залуушуулые һургадаг, тэрээндэ бии байгаа дутагдалые усадхахын хойноһоо оролдодог.

Трибунада совхозой нэгэдэхи отделениин кукурузашан С. Э. Лыгдунов гаража, өөһэдынгөө дундаһаа эрхим хүбүүнээ гүрэнэй дээдэ зургаанда дэбжүүлжэ байһандаа утаа баяртайбди гэжэ хэлээд, нүхэр Гонсоруновай кандидатурые үнэн сэдьхэлһээ дэмжэбэ.

—Радна Доржиевич кукуруза ургуулгаар минии багша гээшэ. Тэрэнэй заабаряар ажаллажа, нилээд һайн ургаса абажа байнабди, энэ жэлдэшье абахын түлөө оролдонобди. Һунгуулиин үдэр болотор поли дээрээ 500 тонноһоо бага бэшэ наг шэбхэ гаргахаб,—гэһэн уялга абаба.

—Манай совхозой эрхим кукурузашан, Сибириин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй Новосибирскдэ болоһон зүблөөнүүдтэ хоёр дахин хабаадаһан Радна Доржиевич Гонсоруновые СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ гэһэн дурадхалые бүримүһэн дэмжэнэб,—гэжэ совхозой главна инженер нүхэр Ф. И. Кушнарев мэдүүлбэ.

Суглаанда хабаадагшад үгэ хэлэгшэдэй дурадхалнуудые һайшаажа, СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха һунгуулиин 418-дахи Кяхтын округһоо КПСС-эй ЦК-гэй секретарь **М. А. Суслов,** Кударын совхозой кукурузашан **Р. Д. Гонсорунов** гэгшэдые нэгэн дуугаар дэбжүүлбэ.

Г. Дашиев.

Мухаршэбэрэй аймагай «Заганский» колхозой гэшүүдэй һунгуулиин урда тээхи суглаан уржадэр болоо. Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха 413-дахи округһоо һунгагдахаар өөрынгөө колхозой агроном Юлия Ивановна Лютаевае суглаанда хабаадагшад дэбжүүлбэ. Зураг дээрэ: колхозой главна агроном С. Б. Хамниганов (зүүн гарһаа), гахайшан В. В. Жогова (дундань) депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн Ю. И. Лютаевае амаршалжа байна.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

Колхозой агроном дэбжүүлэгдэбэ

Үргэн уужам Эхэ ороноймнай город, тосхон нютагуудаар үргэн олон ажалшан арад эрхимэй эрхим хүбүүд, басагадаа гүрэнэйнгөө дээдэ орган—СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудаар дэбжүүлжэ байна. Эгээл энэ үедэ Мухаршэбэрэй аймагай туршалгын-жэшээтэ ажахы болохо «Заганский» колхозой клубта хүн зон хэзээ хэзээнэйхиһээ олоороо сугларба.

СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудые дэбжүүлхэ гэһэн шухала асуудал зүбшэн хэлсэгдэхээр табигдаба. Энэ асуудал тушаа тодорхой мэдээсэл КПСС-эй райкомой секретарь нүхэр Цыбиков хэбэ.

Заган тосхоной ажалшадта ехэл хүндэтэй хэрэг тудаба. Эдэнэр СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха Бичурын 413-дахи округһоо депутадта кандидадые табиха эрхэтэй болобо. Үгэ хэлэһэн нүхэр Бодрых М. М. тэгшын Бичурын 413 округһоо КПСС-эй ЦК-гэй гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо нүхэр А. Н. Косыгиниие депутадта кандидат болгон дэбжүүлхэ гэһэн дурадхал альга ташалгаар угтагдаа.

Колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Г. М. Конев үгэ абажа, агроном Юлия Ивановна Лютаевае депутадта кандидат болгон дэбжүүлэе гэбэ.

— Энэ нүхэрнай манай колхоздо 1947 онһоо хойшо таһалгаряагүй агрономоор хүдэлжэ байна. Юлия Ивановна колхозоо түрүү зэргэдэ гаргаха, һайн шанартай орооһото ургамалнуудые ехээр таридаг болохын түлөө ехэ ажал ябуулаа, хүсэл оролдолгоёо гаргаа юм,—гэжэ тэрэ тэмдэглээ.

Гадна нүхэр Лютаева ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг, нютагай Соведэй депутадһаа эхилээд, элдэб олон ниитын хэрэг ябуулгада шударгыгаар хабаадалсадаг. Нүхэр Лютаевае депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ гэһэн минии дурадхал дэмжыт, тон лэ болохотой, этигэхээр, найдахаар лэ хүмнэй энэл гээд нүхэр Конев нүхэдтөө хандана.

Колхозой гэшүүд, тосхоной алба хаагшад нүхэд А. В. Иванов, М. П. Иванов, Т. Родионов, И. Хохлов, В. М. Михайлов, А. Г. Филатова, С. Б. Хамниганов, Т. Е. Брун гэгшэд нүхэр Коневой дурадхалые тон ехээр һайшааба.

Суглаанда хабаадагшад Бичурын 413-дахи округһоо депутадта кандидадуудаар гүрэнэй элитэ хүтэлбэрилэгшэ **А. Н. Косыгин,** колхозой агроном **Ю. И. Лютаева** гэгшэдые дэбжүүлхэ гэжэ шиидхэбэ.

Улан-Удын оньһожоруулагдаһан шэлэй заводой коллективэй нүхэр **М. А. Ясновые** (Эрхүүгэй округ), мүн Улан-Удын хүдөөгэй 396-дахи округһоо депутадта кандидадуудаар нүхэд **О. В. Куусинен, Г. Е. Воронов, В. Р. Филиппов** гэгшэдые дэбжүүлһэндэнь ехэ баясажа, тэрэниие нэгэн дуугаар дэмжэбэ.

Б. Жамбалов, манай корр.

Нэрьемэ альга ташалган доро...

...Үдэрэй 3 час. Коммунис ажалай нэрэ зэргын түлөө шударгыгаар тэмсэжэ байһан Улан-Удын «Электромашина» заводой томодхогдоһон кран бүтээлгын цех соо хүн зон олоороо сугларанхай байба.

Заводой директор нүхэр П. Н. Бурлов тэндэ байгшадта хандан, иигэжэ хэлэбэ:

— Ямар гайхалтай һайхан үе сагта ажаһууна, ажаллана гээшэбибди. Советскэ Конституцяар олгогдоһон хүндэтэ нангин эрхэеэ үшөө дахин эдлэхэмнай. Улан-Удэ городой һунгуулиин 395-дахи округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадуудаар **Никита Сергеевич Хрущевые, Леонид Ильич Брежневые, Иннокентий Лаврентьевич Щаповые** дэбжүүлхэ тухай орденто ПВЗ-гэй олон мянган хүдэлмэришэд нэгэн дуугаар тогтоогоо. Манай коллективэй хубида тэдэнэй дурадхалнуудые дэмжэхэ ехэ зол тудаа гэбэ.

Тэрэнэй дурадхалые главна бухгалтер Полякова, заһабарилгын цехын слесарь Бадмаев, инструментальщик Буршанов гэгшэд бүгэдын һанал хүсэл мэдүүлэн дэмжээд, сэдьхэл хүдэлгэмэ, зориг түрүүлмэ үгэнүүдые хэлээ.

Һүүлээрнь КПСС-эй ЦК-гэй секретарь М. А. Сусловые, СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведые һунгаха Советскэ һунгуулиин 411 округһоо СССР-эй арадай артист Л. Л. Линховоиниие депутадта кандидадуудаар дэбжүүлхэ дурадхал нэрьемэ альга ташалган доро оробо...

—Хүн зондо туһатай арюун һайхан хэрэг бүтээлсэжэ ябаһан хүндэтэ нүхэдөө дээдэ түрэ засагтаа дэбжүүлхэдээ, саашадаа бүри шударгыгаар, һунгагшадайнгаа «һайн даа!» гэхээр ажаллаха бэзэ,—гэжэ заводой коммунис ажалай ударнигууд Фионов, Корхина, Суворов, Баранов, Кузнецова найдаба.

В. Кулаков.

...ДЭЭРЭ: СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудые дэбжүүлгэдэ зорюулагдаһан сэмбын фабрикын хүдэлмэришэдэй суглаан.

В. ЗОРКИНОЙ фото.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Коммунизмда ажаһууха хүнэй түлөө

Улан-Удын городской партийна эдэбхитэдэй суглаанһаа)

Улан-Удэ городой партийна эдэбхитэдэй суглаан боложо, «КПСС-эй XXII съездын материалнуудые ойлгуулха, шудалха хүдэлмэриин хэр ябажа байһан тухай» партиин горкомой, секретарь нүхэр **Дондоковой** элидхэл зүбшэн хэлсэбэ.

Партиингаа түүхэтэ съездын материалнуудай гүн гүнзэгы удхые хүн бүхэндэ ойлгуулжа үгэхэ, тэдэнэй хүсэ шадалые коммунизм байгуулха зорилгонуудые бэелүүлгэдэ элсүүлхэ талаар городой партийна организаци ехэхэн хүдэлмэри ябуулжа байна гэжэ элидхэлшэ, суглаан дээрэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглэбэ. Съездын һүүлээр хаа хаанагүй митинг, суглаанууд үнгэргэгдөө. Партийна һуралсалай эхилхэдэнь 985 кружок, семинарнууд бии болгогдоод, тэндэнь 35 гара мянган хүн партиин XXII съездын материалнуудые шудалжа байнхай. Ажалшадай дунда ябуулагдажа байгаа ниитэ-политическэ, хүмүүжүүлгын хүдэлмэридэ 5 гара мянган пропагандист, агитатор, лектор болон эдэбхитэд хабаадана.

Городой олонхи партийна организаци шэнэ шэнэ онол арга хэрэглэн, ажалшадай дунда ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулдаг болонхой. Теоретическэ, экономическэ, уншалгын конференцинүүд, һонирхолтой тусхай үдэшэнүүд, эхэнэрнүүдэй, пенсионернүүдэй, залуушуулай, студентнэрэй съезд, суглаанууд гэхэ мэтэ ходо үнгэргэгдэнэ. Һүүлэй үедэ городтомнай культурын, элүүрые хамгаалгын, үхибүүдэй, түрэлхидэй хэдэн университедүүд, ниитын хүсөөр хүдэлдэг партийна гэгээрэлэй кабинедүүд, ажалшадай ажаһуудаг газарта агитпунктнууд нээгдээд, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулжа байна.

Ажалшадай дунда ниитэ-политическэ, ойлгуулламжын хүдэлмэриин далайсын үргэдхэгдэһэнэй ашаар, тэдэнэй политическэ, ажалай эдэбхи үүсхэл дээшэлээ. Энээниие коммунис ажалай нэрэ зэргэ олохын түлөө дэлгэржэ байгаа мүрысөөн гэршэлнэ. Мүнөө тэрэ хүндэтэ нэрэ зэргэ олохын түлөө хэдэн зуугаад бригада, цех, халаанууд, 22 коллективүүд, бүгэдэ дээрээ 40 гара мянган хүнүүд тэмсэжэ байна. Тэдэнэй олонхинь, тэрэ тоодо сэмбын фабрикын бүхы коллектив коммунис ажалай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй.

Гэхэтэй хамта съездын материалнуудые ойлгуулха, шудалха талаар горьтой дутагдалнууд үзэгдэнэ. Энээн тухай суглаанда хабаадагшад гол анхаралаа хандуулба. Ниитэ-политическэ, хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин гол дутагдалнуудынь юуб гэхэдэ, коллектив бүхэнэй урда байһан түсэб, зорилгонуудтай, тэдэнэй ажабайдалтай бага холбоо барисаатайгаар ябуулагдана. Тимэһээ олонхи коллективүүд түсэб, даабаряа дүүргэнэгүй, ажалай журам эбдэдэг, ниитэ гуримда таарахагүй аашa гаргадаг хүнүүд үшөөл бии байһаар.

— Зарим партийна организациин хүдэлмэритэй танилсахада, ажалшадай дунда бага бэшэ ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулжа байһан шэнгеэр харагдадаг,— гэжэ партиин горкомой пропаганда, агитациин таһагые даагша нүхэр **Заиграев** үгэ хэлэхэдээ тэмдэглэбэ.— Теэд коллективынь түсэбөө ходо дүүргэдэггүй байха юм. Энэ юу харуулнаб? Парторганизациин ниитэ-политическэ хүдэлмэри коллективэйнгээ урда байһан түсэб зорилгонуудтай холбоо барисаагүйгөөр ябуулжа байһаниие харуулна гээшэ. Имагтал тэрээнһээ боложо үнгэрэгшэ жэл городоймнай 13 предприяти түсэбөө дүүргээгүй. Тэдэнэй муугаар хүдэлһэн дээрэһээ городнай промышленна продукци гаргаха түсэбөө үнгэрэгшэ жэл таһалдуулаа.

Дээдэ һургуулинуудта һуража байгаа студентнүүдэй дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һайжаруулха тухай хүдөө ажахын институдай профессор **Спирюков** тогтон хэлэбэ. Студентнэртэ марксистско-ленинскэ теори шудалуулхаһаа гадна, тэдэниие ажалшадай дунда ябуулагдадаг ниитэ-политическэ, ойлгууламжын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадуулха хэрэгтэй гэжэ тон зүб дурадхал оруулаа.

— Ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ ниитын организацинуудай үүргэ тон ехэ,—гэжэ арадай дружинын командир нүхэр **Молоков** тэмдэглэбэ. — Манай дружина 1500 хүнһөө бүридэнхэй. Бидэнэр ажалшадай дунда ходо лекци, элидхэл уншанабди, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэбди, сатирын хуудаһануудые болон фотозурагуудые гаргажа байдагбди. Үдэшэниинь бүлэг бүлэгөөрөө патрульда гаранабди. Тиин манай тосхондо ниитын журам эбдэхэ ушар орой үгы болонхой. Гэбэшье зарим хүтэлбэрилэгшэд арадай дружинын, нүхэдэй сүүдэй, эхэнэрнүүдэй болон үйлсын советүүдэй хүдэлмэридэ анхаралаа табихаяа болинхой.

Партийна эдэбхитэдэй суглаан дээрэ партиин Октябрьска райкомой секретарь нүхэр **Петчинова**, ПВЗ-гэй партийна гэгээрэлэй кабинедые даагша нүхэр **Бердников**, политическэ болон шэнжэлхы ухаанай эрдэм дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна бүлгэмэй Бурядтахи отделениин харюусалгата секретарь нүхэр **Цыжипов**, оперо, баледэй театрын ахалагша режиссер нүхэр **Маймескул**, партиин Железнодорожно райкомой секретарь нүхэр **Курдюков**, ПВЗ-гэй механическа цехын мастер **Прокопьев**, марксизм-ленинизмын университедэй директор нүхэр **Кирдяшкин**, партиин Улан-Удын горкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **Продайвода** гэгшэд үгэ хэлэбэ.

Партийна эдэбхитэдэй суглаан хэлсэһэн асуудалаараа дэлгэрэнгы шиидхэбэри абаа.

„Захиралта буугаагүй лэ"

Коммунис ажалай түлөө мүрысөөн хаа хаанагүй далайн долгиндол эбхэрэн дэлгэрнэ. Теэд зарим нютагта тиигэнэгүй гэжэ сэхыень хэлэхэ хэрэгтэй. Жэшээ болгон, Заиграйн аймагай Элхиин автомашина заһабарилдаг заводые абаад харая. Тус заводой коллектив коммунис ажалай түлөө тэмсэхэмнай гэжэ һайн һайхан үүсхэл гаргаһан байха.

Зай, саашаа юун хэгдээб? Мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргаха, бүхы ажалшадые хабаадуулха хүдэлмэри тон муугаар, хайша хэрэгээр ябуулагдана бшуу. Тэндэ нэгэшье хүдэлмэришэндэ коммунис ажалай хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдоогүй байна. Али түрүү хүнүүд тэндэ үгы юм гү? Бии л даа, яһала олон байха. Жэшээнь, токарьнууд И. Дронов, П. Гончаров, В. Павлов, слесарь А. Калашников болон бусад ажалдаа үльгэр жэшээ харуулжа ябадаг гээшэ. Слесарь нүхэр А. Алфимов ингэжэ хөөрэнэ:

— Коммунис ажалай түлөө тэмсэхэ гэһэн уялгамнай ханада үлгэгдэһөөр 2 жэл болобо. Мүрысөөнэй ямараар бэелүүлэгдэжэ байһан тухай дүнгүүд оройдоошье гаргагдадаггүй.

Тус асуудалаар партбюрогой секретарь нүхэр Корчагинтай хөөрэлдэхэдэ:

— Манай завод үшөө муу шанартай продукци гаргана. Тиихэдэ голодоһон бии ааб даа. Ушар имэһээ хүдэлмэришэдтэ хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдоногүй гэнэ.

Теэд заводой хүдэлмэришэд бултадаа голодоһо гаргадаг юм гү? Тиимэ бэшэ ааб даа! Партбюро болон рабочком хоёр «намһаа саагуур» гэһэндэл энэ хэрэгтэ хандадаг.

Долоон жэлэй 4-дэхи жэл эхилһээр һара шахуу үнгэрбэ. Теэд 1961 оной ажалай дүнгүүд хүдэлмэришэдэй суглаан дээрэ хэлсэгдээ гү? Үгы.

1962 ондо заводой коллективэй урда ямар зорилго табигданаб гэжэ хүдэлмэришэдһөө асуухада:

— Манай арад зон СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтые ажалай бэлэгээр угтахын түлөө шэнэ социалис мүрысөөндэ хамсыгаа шаман оролсожо эхилээ бшуу. Теэд манай эндэ абяа шэмээгүй. «Облпрофсовет болон совнархоз энээн тушаа захиралта үгөөгүй байһаар» гэжэ эндэхи хүтэлбэрилэгшэд харюусана.

Һунгалтада зорюулагдаһан нэгэшье лозунг, плакат эндэ үлгэгдөөгүй гээшэ. Гэбэшье ябаһан лэ газарта хүнэй нюдэн дээрэ «Папиросоо галтайнь бү хаягты» гэһэн гаршаг уншахат.

Агитпункт үшөө нээгдээгүй, агитаторнууд участогуудтаа нэгэтэшье гараагүй байһаар.

Имэ байдалые саашань тэсэжэ бололтой гү гэжэ заводой партбюро (секретаринь нүхэр Корчагин), профком (түрүүлэгшэнь нүхэр Александров) болон ВЛКСМ-эй комитетһээ (секретаринь нүхэр Зубакин) асууя.

Д. Матвеев.

ҺАЙНААР ХҮДЭЛДЭГ АГИТПУНКТ

«Улаан Оронго» колхозойхид үбгэн залуугүй агитпунктдаа сугларжа, һонирхолтой лекци, элдэб хөөрэлдөөнүүдые шагнадаг, ойлгогдоогүй асуудалнуудта тодорхой харюу абажа байдаг болонхой.

Эндэхи агитпунктые даагшаар хүдөөгэй библиотекарь С. Б. Цыренова ажалладаг. Агитпунктнь плакат, уряа лозунгнуудаар шэмэглэгдэнхэй, шэнэ газетэ, журналнууд зохидхоноор дэлгээтэй байдаг. Ойлгууламжын хүдэлмэридэ нютагай интеллигенци, дунда һургуулиин багшанар, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд эдэбхитэйгээр хабаадана.

«Стол справок» гэһэн бэшэгтэй тусхай газарһаа дуратай асуудалнуудтаа харюу абамаар элдэб олон ном, брошюранууд бии. Тэндэ ехэнхидээ залуу һунгагшад болоод, наһажаал хүнүүд олоороо суглардаг. Агитаторнууд өөһэд хоорондоо 10 үрхэтэ айл, һаалиин фермэ, отара, гүүртэнүүдые хубаажа абаад, ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулна. Һунгуулиин үдэр болотор «ажал хээгүй хүн ама хооһон» гэжэ темээр уншагшадай конференци үнгэргэгдэхөөр хараалагдана.

В. БУДАЖАПОВ.

Зураг дээрэ: С. Цыренова (зүүн гарһаа) агитаторнуудтайгаа хөөрэлдэжэ байна.

А. КУРТИГАЙ фото.

Сэлэнгэ.

Урда-Казахстанай областиин каракуль хонидые үсхэбэрилдэг, «Кок-Су» гэдэг совхозой 4-дэхи фермын малшад СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтые ажалай шэнэ амжалтаар угтаха гэжэ байна. 100 эхэ хонин бүриһөө 145 хурьга түлжүүлэн абахаар тэдэнэр шиидээ. Мүн хонин бүриһөө 3,8 килограмм нооһо хайшалха юм. Зураг дээрэ: коммунис ажалай ударник, ахалагша хонишон Куаныш Асанов СССР-эй Верховно Соведтэ арадай түлөөлэгшэдые түрүүшынхеэ һунгахань. ТАСС-эй фотохронико.

А. С. Пушкинай наһа бараһаар 125 жэлэй ойдо

Бүхы арадай дурладаг поэт

РИГА, февралиин 2. (ТАСС). Ородой агууехэ поэт А. С. Пушкинай наһа бараһаар 125 жэлэй ойдо зорюулагдан, Латвиин ССР-эй гүрэнэй библиотекэ соо мүнөөдэр выставкэ нээгдэхэнь. Энэ выставкэдэ поэдэй 300 гаран зохёол табигданхай. Зохёолнуудай суглуулбаринууд, тусгаар хэблэгдэһэн номууд эндэ бии.

Латыш хэлэн дээрэ анха түрүүн хэблэгдэһэн А. С. Пушкинай зохёолнууд ехээр һонирхогдоно. «Кавказский пленник» гэжэ 1877 ондо Ригэдэ хэблэгдэһэн поэмэ, «Капитанай басаган» гэжэ роман (1878 он), «Полтава» (1889 он), «Цыганууд» (1892 он) гэжэ поэмэнүүд болон бусад зохёолнууд тэдэнэй дунда бии. Латышай соёл культурын түүхэдэ А. С. Пушкинай ямар удха шанартай байһые харуулһан статьянууд выставкэдэ табигдаһан байна.

Агууехэ поэдэй зохёолнуудаар ородой композиторнуудай зохёоһон оперно болон балетнэ хүгжэм тухай материалнууд, А. С. Пушкинда зорюулан, уран зураашадай зураһан зурагуудай суулгабаринууд, тэрэнэй зохёолнуудта оруулагдаһан зураглалнууд выставкэ дээрэ горьтой һуури эзэлнэ.

Яаралтай хэмжээ абаха

Республикын колхоз, совхозууд январь һарада нёдондоной энэ үеынхиһөө бага һү гүрэндэ худалдаба

Республикын колхоз, совхозуудай гүрэндөө һү худалдажа байһан тухай

1962 оной февралиин 1-нэй мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймаг	1-дэхи кварталай түсэбэй дүүргэлтэ	Январь һарын даабариин дүүргэлтэ	1961 оной энэ үеынхитэй жэшэхэдэ
Б-Кударын	24	77	108
Баргажанай	15	54	116
Бичурын	24	89	100,0
Зэдын	30	100,1	98
Яруунын	20	59	99,1
Заиграйн	24	66	87
Закаменай	26	91	100,1
Кабанскын	25	76	97
Кяхтын	20	56	68
Мухаршэбэрэй	18	51	56
Ахын	83	83	—
Прибайкалиин	21	68	95
Сэлэнгын	28	89	80
Тарбагатайн	28	82	85
Түнхэнэй	26	82	110
Хориин	23	77	103
Баунтын	32	—	208
Хойто-Байгалай	24	96	—
Иволгын һуралсалай туршалгын ажахы	39	—	158

Эндэ тунхаглагдаһан мэдээнэй ёһоор үнгэрэгшэ январь һарада республикын колхоз, совхозууд гүрэндэ һү худалдаха даабаряа миил 76 процент дүүргэжэ, нёдондоной энэ үеынхиһөө 2400-гаад центнер һүн багаар худалдагдаба. Тиигэжэ байгша оной 1-дэхи кварталда һү худалдаха түсэб арайхан гэжэ 24 процентдэ хүргэгдөө.

Имэ байдал юун дээрэһээ болооб, тэрэниие саашадаа тэсэжэ болохо гү гэжэ асуухаар. Юуб гэхэдэ, энэ жэлдэ үнеэдэй тоо толгой нилээд олон болоо, шэмэтэ силос урдынхиһаа хараа байса ехээр дарагдаа. Энэ ушарта һүнэй багаар һаагдажа, тэрэниие гүрэндэ багаар худалдагдажа байһые тэсэхын аргагүй.

Тон бирагүй байдал Кяхтын, Кабанскын, Мухаршэбэрэй, Заиграйн аймагуудай колхоз, совхозуудта үзэгдэнэ. Һү һаалгаар гээгдэжэ ябаһан аймагуудай бодото ажалые шалгахада, тэрэнэй ушар шалтагаан элирнэ. Баримта болгон Кяхтын аймагые харуулая. Нэн түрүүн энэ аймагай хүтэлбэрилэгшэд (КПСС-эй райкомой секретарь нүхэр Федоров, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Хороших), мүн колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд һү һаалгада, тэрэниие гүрэндэ худалдалгада анхарал тон багаар табяа. Эгээл энэ ушарһаа боложо, аймагай нэгэшье ажахыда тэжээл буйлуулха хэрэг[...] дэнэгүй, олон газарта ү[...] леэн үһаар хангагданагүй[...] дутана. Тиин үнеэдые [...] гаар һааха 26 түхеэрэл[...] ниинь хүдэлгэгдэнэ. һаа[...] хон фермэнүүдтэ үнеэдэй[...] галлаһан, хэзээ үрэжүүл[...] тэмдэглэгдэнэгүй. Тэрэ[...] боложо үнеэдые болзор[...] шэргээжэрхихэ ушар бии[...] коммунизму» колхоздо [...] дынь 2—3 һара һаалга[...] шэргээгдэшэнэ. Мүн [...] «Родина» колхоздо үзэ[...] колхозуудта машиндагда[...] үгы дээрэһээ тугалда үд[...] гаха бүдүүлиг ябадал г[...] туталлаһан үнеэдые оро[...] ха хүдэлмэри тоогдоно[...] ушарта искусственна [...] пункт хаалгатай, гүүртэн[...] буха һула ябажа байна, [...] декабрь һаранuудта туга[...] үнеэд мүнөө хүрэтэр ор[...] гүй байжа байха юм.

Колхоз, совхозуудай [...] нимэ тулюур ябадалые [...] гаад ямаршье бодото хэ[...] даггүйн гэм[...] нинэй нэрэм[...] зой зоотех[...] Баиров һаал[...] нүүдтэ юун[...] байһыень һа[...] гүй һуужа байдагынь эл[...]

Кабанскын совхозой [...] гүүртэнүүдтэ баһал оло[...] нууд ушарна. Эндэхи [...] ариг сэбэрэй тон муу [...] дээрэһээ үнеэдынь [...] зууралданхай. Үнеэдтээ [...] адляар эдюулнэ. Тугалл[...] лаашьегүй үнеэд адли б[...] лостэ хүртэнэ. Һолоомо[...] дангүй малай хүл дор[...] үгтэнэ.

Үбһэ тэжээлээр элбэ[...] аймагай колхоз, совх[...] һаалгые, тэрэниие гүрэ[...] далгые дээшэлүүлхэ [...] долго гаргагданагүй. [...] ушарһаа аймагай ажахы[...] доной энэ үеынхиһөө ба[...] бшуу.

Долоон жэлэй түсэбэ[...] жэлдэ абаһан уялга, ту[...] жалтатайгаар дүүргэхын[...] байгаа дутагдалнуудаа [...] жа, һаалиин гүүртэнүү[...] риие онсо хиналтада а[...] болоно. Колхоз, совхо[...] тэлбэрилэгшэд, мэргэж[...] лиин гүүртэ бүхэнэй ба[...] са мэдэжэ, һү һаалгые [...] тушаа яаралтай хэмжээ[...] татай. Хаа хаанагүй [...] дунда социалис мүрысө[...] дэлгэрүүлжэ, дүнгүүдые [...] гэлжэ согсолжо байха [...]

ТҮРҮҮ АРГА ЮУНДЭ ТООНОГҮЙБ

Оодоромо Сохёо

Яруунын аймагта үнеэдые оньһон аргаар һааха 20 гаран тусхай түхеэрэлгэнүүд худалдагдажа абтанхай. Тэдэнэйнь оройдоол 3—4-ниинь хүдэлгэгдэнэ. Харин Яруунын совхоздо 8 тиимэ түхеэрэлгын миил хоёрынь тодхогдоод, бэшэниинь эндэ тэндэ таража хэбтэнэ. Эндэхи хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд энээн тухай юу бодоно гээшэб?

Мүнөө колхоз, совхозуудта ажал ехэтэй бүхы хүдэлмэриие сүм оньһожоруулжа, һү, мяха, нооһо болон эдеэ хоолой бусад зүйлнүүдые элбэг ехээр, нэн түрүүн гаргаша багатайгаар абаха гэһэн нилээд харюусалгатай зорилго табигдана гээшэ.

Энээнтэй дашарамдуулан электрын хүсэ хэрэглэжэ, үнеэдые оньһон аргаар һаадаг болохо тушаа манай Яруунын аймагта ямар хүдэлмэри хэгдэнэб гэжэ хэдэн үгөөр хэлэхэ хүсэлэн түрэнэ.

Аймагай ажахынуудта үнеэдые оньһон аргаар һаадаг болохо тухай яһала үнинэй хөөрэлдэдэг. Теэд гансал тэрэниие гүүртэ, фермэнүүдтэ хүдэлгэжэ, һаалишадай ажалые хүнгэдхэхэ талаар мүртэй юумэ хэгдэнэгүй. Жэшээлхэдэ, аймагай колхоз, совхозуудта һүүлэй 2—3 жэлэй туршада үнеэдые оньһон аргаар һааха 20 гаран тиимэ түхеэрэлгэнүүд худалдагдажа абтаһан аад, тэдэнэй оройдоол хоёр-гурбаниинь хүдэлгэгдэнэ. Үнэндөө үнеэдые оньһон аргаар һаахада алишье талаараа ашагтай үрэтэй ха юм.

ҺААЛИШАДАЙНГАА ҺАЙШААБАШЬЕ...

Гэхэтэй хамта аймаг соогоо эгээл томохон ажахынуудай нэгэн Яруунын мяха-һүнэй совхозойхид (директорынь нүхэр Ангархаев, главна зоотехнигынь нүхэр Гончиков) энэ тон шухала хэрэгтэ хайша хэрэгээр, харюусалгагүй хандана гэжэ хэлэмээр.

Тус совхоздо үнеэдые оньһон аргаар һааха 8 түхеэрэлгэ бии аад, тэрэнэй миил 2-ынь хүдэлгэгдэжэ байна. Жэшээнь, 3-дахи фермэдэ ахалагша малшан нүхэр Тушиновай даадаг һаалиин гүүртэдэ тиимэ түхеэрэлгэнүүд һаяхан тодхогдоод, тус тустаа 18—20 үнеэ үдэрэй 2—3 дахин гараар һаажа байһан һаалишад мүнөө тэдэнээ оньһон аргаар һаадаг боложо амаршанхай. Ехэ урматайшье хүдэлнэ. Энэнь ойлгосотой. Хэнэйшье мэдэһээр, нэгэ һаалишан арба—хорин үнеэ гараар һаажа гараханиь бэлэхэн хэрэг бэшэ. Хэды ехэ эсэбэритэйб, сагшье ехэ гараха бшуу.

— Үнеэдые оньһон аргаар һаахадамнай бэрхэшээлнүүд али олон байгаа. Түрүүшээр үнеэднай байрадаа орожо үгэхэгүй хүдэлхэ, тэршэлхэһээ эхилээд, һаалишаднай дүй дүршэлгүйдэжэ тухашараа. Теэд уданшьегүй үнеэд дадажа, байрадаа өөһэдөө ородог болоо. Һаалишадшье тэрээндэ һайн дүршөө. Тиигэжэ түрүүшын үдэрнүүдтэ гараар һааһанһаашье удаан болодог аад, мүнөө һураггүй түргэн дүүргэдэг болонхой. Зарим һаалишаднай урдань 2—3 хүнэй гараар һаадаг 45—50 үнеэ даагаад хүдэлжэ шадаха болоо. Саашадаа бүришье олон үнеэ һаадаг болохонь дамжаггүй,—гэжэ гүүртые даагша нүхэр Тушинов хөөрэнэ.

Тиихэдэ эдэнэй хүршэ 2-дохи фермын ахалагша малшан нүхэр Раднаевай даадаг үүлтэртэ үнеэдэй 2 гүүртэдэ тиимэ түхеэрэлгэ бии аад, нёдондоной ноябрь һараһаа хойшо хүдэлнэгүй.

— Тэдэниие мнай хүдэлгэдэг мотор шаташоо. Тэрээнһээ боложо, үнеэдээ оньһон аргаар һаахаһаа байха, худакайнгаа уһа бүлэжэ гаргаха, бүлеэдхэхэ аргагүй болонхойбди,— гэжэ нүхэр Раднаев хэлэнэ.

Совхозой 1-дэхи, 4-дэхи фермэнүүдтэшье үнеэдые һааха нэгэ-нэгэ тусхай түхеэрэлгэнүүд үгтэнхэй аад, тэдэнь тодхогдоошьегүй байха юм. Энээн дээрэһээ харахада, совхозой фермэнүүдэйшье хүтэлбэрилэгшэд үнеэдээ оньһон аргаар һаажа, химда сэнтэй һү ехээр абахын түлөө үнэн зүрхэнһөө оролдоногүй бшуу.

ХЭДЫ ЕХЭ ҺҮН ХИИ ХОСОРООБ

Үнэндөө эндэ һаалишад ходо дуталдажа, нилээд олон үнеэд һаалгагданагүй. Совхозой һүтэй һайн үнеэдые һааха хүн үгы гээд, тугал хүхүүлжэ түлжүүлхэ гүүртэдэ ябуулжархидаг. Энээнһээ боложо, олонхи үнеэдынь сагһаа урид хожоржо шэргэнэ. Жэшээлхэдэ, эндэ нёдондо хамта 2137 үнеэд түрөөд, тэдээн сооһоо 400 гаран үнеэн оройдоо һаалгагдангүй орхигдошоо. Мүн энэ шалтагаанһаа боложо совхоз үнгэрэгшэ жэлдэ урзанданайхида орхоодоо 144,2 центнерээр бага һү һаагаа. Гадна эндэхид нёдондо үнеэн бүриһөө 1800 литр һү һааха даабаряашье дүүргээгүй, оройдоол 1473 литр һү һаагаа. Тиигээдшье бүдүүгээрнь тооложо үзэхэдэ, һаагдангүй орхигдоһон 300—400 үнеэдэй тус бүриһөө ядахын сагта 1473 литр һү һаабал (литр һү 30 мүнгөөр тоолоо һаа), тэрэнь хамта 441 түхэриг 90 мүнгэтэ болоно. Тиихэдэ 300 үнеэдэй һүн хамта 132.570 түхэригэй сэнтэй болохо ха юм. Имэ болохолоороо горьтойхон хэмжээнэй олзо доход хии талаар хосорһон болоно бэшэ аал? Энэ ушарые совхозой дирекци, партийна комитет һайн мэдэжэ байгаад, эрид хэмжээ абахагүйнь гайхалтай.

«Победа» колхоздо электрын оньһон хүсөөр үнеэдые һаадаг нэгэ түхеэрэлгэ абтаад, үни удаанай тодхогдоогүй хэбтэдэг аад, һаяхан ашаглалгада орожо, түб тосхоной гүүртын һаалишадые ехээр баярлуулба. Өөһэдынгөө харууһалжа байһан 18—20 үнеэдые ойро зуурын сагта электрын хүсөөр һаажа һураһан һаалишан нүхэр Очирова мүнөө 40—50 үнеэдые һаажа шадаха болоо. Мүн һаалишад Намсараева, Цыренова, Дылгырова гэгшэд баһал үнеэдээ ядамаргүй һаадаг боложо байнхай.

— Электрын оньһон хүсөөр үнеэдые һаахада һаалишадта али тухай амар, түргэншье гээшэб! Урдань энээниие табихагүй юугээ хэжэ байһан зонбибди,— гэжэ һаалишад нэгэн дуугаар мэдүүлнэ.

Исингын совхоз тиимэ аргаар үнеэдые һааха 2 түхеэрэлгэ үни хада абаһан аад, мүнөө хүрэтэрөө тэрэнээ ашаглаагүй байһаар. Үнгэрэгшэ зун тус совхозой 1-дэхи фермын үнеэдэй зунай байрада, түб тосхонһоонь хорёод модондо Мэхээртэ гэжэ газарта абаашажа, шарга дээрэ тодхоһон аад, хүдэлгэжэшье шадангүй орхиһон юм. Гүүртынхидэй Алтана гэжэ газарта үбэлжөөндэ зөөхэдэ, тэрэнь тэндээ үлдэшэһөөр, мүнөө хүрэтэрөө хээрэ хэбтэнэ. Алтанын гүүртын ахалагша малшан нүхэр Мурохонов энэ түхеэрэлгые хүдэлгэжэ шадахагүйһөө гадна, хээрэ хаяжархёод зөөһэниинь тон буруу. Тиихэдэ 2-дохи фермын Ценскын һаалиин гүүртэдэ нүгөө агрегадынь үгтэһэн аад, мүнөөшье хүрэтэрөө тодхогдоогүй. Гүрэнһөө абаһан техникээ зүбөөр хэрэглэжэ шадахагүй, хэдэн жэлдэ хэбтүүлхэ, абаашаһан газартаа хаяжархиха ябадалые буруушаажа, зэмэтэ нюурнуудые хэмжээндэ хабаадуулха [...] Хүдөө ажахын техникы[...] саар хэрэглэһэнэй гү, ал[...] най түлөө уголовно [...] хабаадуулха тухай СССР[...] но Соведэй 1961 оной [...] 29-дэ гараһан Указые [...] нуудта хэрэглэхэ саг е[...]

ОНЬҺОЖОРУУЛ[...] ХҮДЭЛМЭРИ ҮШӨ[...]

Ондоошье ажахынуу[...] оньһон хүсөөр үнеэдые [...] гадууд абтаһан аад, үшө[...] да оруулагдаагүй. Жэш[...] тын совхоздо 3 түхеэрэ[...] ба» колхоздо— 2, «Ком[...] совхоздо 1 түхеэрэлгэ [...] хэбтэнэ. Эдэ ажахынуу[...] оньһон аргаар һааха н[...] гат хүдэлнэгүй.

Үнгэрэгшэ жэлдэ ай[...] ажахынуудта 7698 үн[...] байгаа. Ондоогоор хэл[...] онойхидо орходоо үнгэ[...] үшөө 1690 үнеэд нэ[...] бшуу. Эдэ үнеэдые ая[...] һаалишад һаажа гараа[...] дые һааха оньһон түхе[...] олоор тодхоо һаа, тэдэ[...] хахадһаа олонхинь сул[...] таһан һүнэйнь өөрын [...] эрид химдарха һэн. Эд[...] совхозуудай һаалиш[...] үнеэн бүриһөө 1650 ли[...] даалгабаритай байгаа [...] 1364 литр һү һааба. [...] нэр 1960 онойхидо орхо[...] гаяа үнеэн бүриһөө [...] доошонь оруулба.

Тиихэдэ колхоз, совх[...] дые уянгүйгөөр байлга[...] дүршэл үшөөл тоогдо[...] нын совхозой үнеэд [...] уянда байһан зандаа[...] хүдэлмэриие хүнгэдхэх[...] лос, үбһэ, зелёнко г[...] соо оруулха, малай ш[...] газаашань зөөхэ хүдэл[...] руулха шухала. Гэбэш[...] мэриие оньһожоруулха[...] хынуудай главна инж[...] шье хэнэгүй. КПСС-эй[...] соо хүдөө ажахыдахи [...] хүдэлмэринүүдые [...] тухай онсо хэлэгдэнэ. [...] зүб. Хэрбээ имэ хэ[...] ажал хүдэлмэридөө зор[...] тэрүүлээгүй һаа, эдэ[...] элбэг ехээр, гаргаша б[...] хань бэрхэтэй. Ушар[...] ажахын хүндэ хүд[...] илангаяа һаалишадай [...] һожоруулха хэрэгтэ [...] анхарал хандуулха [...] дагдана.

«Еравнинская прав[...] хүдөө ажахын таһа[...]

Молдаван хэлэн дээрэ

КИШИНЕВ, февралиин 2. (ТАСС). А. С. Пушкинай шэлэгдэмэл зохёолнуудай гурбан томые «Картя Молдовеняскэ» гэжэ хэблэл молдаван хэлэн дээрэ барлан гаргаа. Шүлэгүүдэй, поэмэнүүдэй, прозо болон драматургиин зохёолнуудай оршуулганууд энэ гурбан томдо оруулагданхай. Поэдэй Кишиневто байха үедөө бэшэһэн бүхы зохёолнууд, зуу гаран шүлэг эдэ томуудта оруулагданхай. Тэдэнэй зариманиинь молдаван хэлэн дээрэ анха түрүүнээ оршуулагдаһан байна.

Гурбан том барлан гаргагдажа, дайнай хойто тээхи үедэ А. С. Пушкинай зохёолнууд молдаван хэлэн дээрэ арба нэгэдэхеэ хэблэгдэбэ.

АЖАЛАА ШЭНЭЭР ЭМХИДХЭҺЭНЭЙ АШААР

...бэриингөө һалбаринуудые ажахын тоосоондо оруулжа байһан Кяхтын аймагай Кударын совхозой хүдэлмэриин зарим дүнгүүд тухай

...ДАЛАЙ ЭРИЛТЭҺЭЭ ЭХИТЭЙ

...ОНОЙ ДҮРБЭДЭХИ кварталһаа манай совхоздо ажахын тоосоон ...эгдэжэ эхилээ юм. Энэ шухала ...н хэрэглэгдэһэн ушар ажабайдалай ... элирһэниинь мэдээжэ. Тэрэ үедэ ...хан колхоз хамтаржа, манай совхоз ...мхидхэгдэһэн юм. Тиимэһээ тэдэ ...ай байхада хэрэглэгдэдэг арганууд, ...лай түлөөһэн томо ажахынуудай ...мхидхэхэдэ таарахагүй байгаа бшуу. ...най эмхидхэгдэхэдээ 50 гара мянган ...лүүриин газартай болоһон, илангаяа ...л дээрэ гүүртэ, отарануудай тоо улам ...он байгаа. Анхан эхэ хонидой 13, ...гэнүүдэй 9 отара, эбэртэ бодо ма...үүртэ, гахайн 4 фермэ, табан трак...яан ажалай бригаданууд тоологдо...а. Түрүүшын үедэ эдэ олон жэжэ ...уудые ажахын тоосоондо оруулан...үтэлбэрилжэ байхада бэрхэтэй бай... Гансахан тараан ажалай бригада...ооһо таряа, кукуруза, овёс, зелёнко ...бусад ургамалнууд хэды ехээр тариг...калыншье диилдэхээр бэшэ байгаа ...ажал дээрэ хүдэлжэ байһан хүнүүд ...эл бэлдэжэ абадаггүй, гансал малаа ...һанайнгаа түлөө түлөөһэ абадаг, ...дэ тэжээлээр дуталдажа, малаа зү...ондо оруулдаг һэн.

... иимэ түлөөһэн хүн бүхэниие үүсхэл ...одо зорюулаагүй бшуу. Хэнэйшье ... мал харууһалжа байгшад гансал ...рин бүтэн онло оруулха аргаяа бэ...ды продукци абажа тушаахаяа ан... абадаггүй байгаа. Иигэжэ томо ...удые урагшань татаха гээшэ бэрхэ...ниинь элитэ.

...ИНАР, КОНФЕРЕНЦИНҮҮД

...РҮҮ АРГЫЕ нэбтэрүүлхын тула ...ой дирекци, партийна комитет ажа...тжэлтэдэ шухала хэмжээ-ябуулга...елүүлһэн байна. Жэжэ һалбарину...ожо, ажахын тоосоондо оруулхадаа ...рүүн энэ түрүү аргые али али тала...алһан, зондо ойлгуулжа үгэһэн ... Энэ талаар экономико шудалха ...д, һургуулиин багшанар, культурна ... эмхи зургаанууд, совхозоймнай ...лэгшэд, мэргэжэлтэд горьтой хү...буулаа.

...рга нэбтэрүүлхэдээ анха түрүүн ...оосоондо ороһон Бато-Сүхэ Дор...тэлбэрилдэг бригадын жэшээе ха... байнабди. Тиигэжэ **декабрь — ян...нуудта 10 дахин экономическа кон...нгэргэгдэжэ, энээндэ 1000 гаран ...хабаадаһан байгаа.** Түрүү дүй дүр...ралсалда хабаадагшад шэнэ юумэ...ирхоо һэн. Олон хүн ажахын асуу...е шудалжа байхадаа үнэтэ дурад...е оруулһан юм. Тусхайлхада, саг ...ю үнгэргэглэжэ байдаг үйлэдбэриин ...д хоёр отделениие хамтаруулжа то... тиигэжэ ажалаа зүбөөр эмхидхэхэ, ...гүүдые ашагтайгаар хэрэглэхэ ду...руулаа. Энэ асуудал зондо зүбшөөг...гөөр шиидхэгдэһэн байха юм.

...эй хамта, отделениинүүдээр эмхид... политическэ һуралсалай штатнабэшэ ...д ехэ хүдэлмэри ябуулба. Партийна ... полит-гэгээрэлэй кабинедтэ тусхай ...игдажа, хонишодой оньһожоруулаг...гадануудай ажал хүдэлмэри харуу... юм. Харуулан ойлгуулха агитаци ...хын уншалгын зал соо эмхидхэгдэ...аа. Гадна партиин райком колхоз, ...ай хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэ...ар, конференцинүүдые хэдэ дахин ..., ажахын тоосооной аша үрэтэй та...н байгаа. Экономическа конферен... мүн райкомой пленум дээрэ табиг...удалнууд совхозоймнай ажалые ...хидхэхэ хэрэгтэ ехэ туһа хүргөө. ...вхозой партийна комитет, дирекци...та ажахын тоосоондо ороһон һалба... хүтэлбэрилхөөр дүршэлтэй хүнүү...а гэһэн асуудал зүбшэбэ. Олон ком...уд, эдэбхитэд өөһэдынгөө һайн ду... ажалда ороо. Тэрэнэй хажуугаар ...ой горьтой хүдэлмэри ябуулагдаһан, ...һон отара, гүүртэнүүдэй ажал хү... яажа эрхилхэ, газар таряалан, ...түлөөһэ зүбөөр шиидхэхэ тухай хэл...

ТҮРҮҮШЫН АЛХАМУУД

...ХЭЛЭЙ ЕХЭ ХҮДЭЛМЭРИ ябуу...анай удаа ажалаа шэнэ гуримаар ... эхилһэн байгаабди. Тиигэжэ 13 ...гой эхэ хонид, түлгэнүүд хонишодой ...оһон 7 бригадала даалгагдаһан. ...ажалай жэжэ һалбаринууд томод... 7 һаалиин гүүртэ, тугал, буруу түл... гүүртэ, гахайн фермэ, тараан ажа...оруулагдаһан 7 комплексно зве...идхэгдэбэ. Тиигээд малай гүүртэ, ...удта сабшалан, таряалангай газар, ...гүүд даалгагдаһан, түсэб даалга...н, жэлэй туршада оруулха олзо, ... гаргаша хараалагдаһан байгаа.

... тоосоондо ороһон бригадануудые ...хөөр ажал хэрэгые һайса мэдэхэ, ... мэргэжэлтэд томилогдобо. Жэ... хонишодой бригадануудые хүтэл... дүршэл ехэтэй хүнүүд нүхэд ..., Н. Буянтуев, А. Цыбиков, О. Гал... Будаев, А. Собенников, Б. Цыбиков, ...ов, Ж. Дарханов болон бусад эль... байха юм. Эдэнэр түрүүшын үдэр... социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэ...ээ. Олонхидынь Москвагай облас...уховско районой түрүүшүүлэй үүс...эһэн, коммунис ажалай нэрэ со...хын түлөө тэмсэжэ захалаа.

Түрүү хонишон Бато-Сүхэ Доржиевай даадаг ажахын тоосоото бригадынхид химда сэнтэй хониной мяха, эрхим шанартай нооһо элбэг ехээр абажа, совхоз соогоо хододоо түрүү зэргэдэ ябадаг юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: **Б-С. Доржиев (зүүн гарһаа 4-дэхи) бригадынгаа гэшүүдтэй шэнэ газетэ уншажа байна.**

ХОНИШОДОЙ БРИГАДАНУУДТА

СОВХОЗ АЖАЛАА ШЭНЭ гуримаар эмхидхэһэнэйнгээ ашаар түрүүшын жэлдэ ехэ амжалта туйлаба. Ажалай дүн хаража үзэхэдэ, ажахын тоосооной алишье талаараа һайн, ашаг олзо ехэтэй байһаниинь элирээ. 1961 ондо ган гасуур жэлэй болобошье, түрүү бригада, гүүртэнүүд ажалаа зүбөөр эмхидхэжэ, олзо доход ехээр оруулаа. **Шэнэ гуримда ороһон хонишодой 7 бригада жэлэй туршада 180 мянган түхэригэй олзо оруулха, центнерэй 194 түхэриг өөрын үнэ сэнтэйгээр нооһо абаха түсэбтэй байгаад, 197 мянган түхэригэй олзо доход оруулаа. Абтаһан нооһонойнгоо өөрынь үнэ сэнгые центнер бүриин 173 түхэриг хүрэтэр химдаруулаа.** Тиихынгээ хажуугаар хонишод зунай үедэ малаа һайнаар харууһалжа, таргалуулһанайнгаа ашаар ма... шэгнүүрэй нэмэһэн центнер бүридэ 37 түхэригэй орондо 34 түхэриг гаргашалаа.

Жэлэй турша дотор **ажахын тоосоондо ороһон бригаданууд 6300 центнер һолоомо, 2100 центнер үбһэ, 1600 тонно силос бэлдэбэ.** Түл абалгын үедэ, хонидые үрэжүүлхэ хаһада малшад өөһэдөө ажаллаһан, үбэлэй үедэ абтаһан хурьгадаа 10 һара болоторынь түлжүүлһэн байха юм. Эдэ бүгэдэнь хонишодой ехэ продукци абаха, өөһэдыень урмашуулха хэрэгтэ ехэ удха шанартай байба. Иигэжэ бүхы хүдэлмэрээ харюусалга доро хэжэ байхадаа хонишод урма зоригтойгоор ажаллаа. Хүдэлмэриингөө хэды ехэшье һаа, ажалаа саг соонь эмхидхэжэ шадаа бшуу.

Үбһэ тэжээлһээ эхилээд хэгдэхэ бүхы хүдэлмэрээ хонишод хэжэ хүшэхүрэхэ ха гү гэжэ заримашуул маргадаг гээшэ.

Зунай сагта май һараһаа эхилээд, сентябрь һара гаратар хурьгад эхэһээ илгагдажа, ондоо отаранууд бүридхэгдэнэ. Энэ үедэ малшадай ажал ехэ болодог. Хэрбээ үбэлдөө нэгэ хонишон 220 толгой мал харууһалбал, зундаа тэрэнь хоёр дахин олошорно ха юм.

Ажахын тоосоондо ороһон хонишодой бригаданууд ажалайнгаа ехэ болоходо иигэжэ ажалладаг гуримтай: урдань түл абалгын үедэ отара бүхэндэ хурьгашад үгтэдэг байһан, тэдэнэр 80—80 толгой хурьга даажа абаад харууһалдаг һэн. Мүнөө тэдэнэй орондо саг үргэлжэдөө хүнүүд хүдэлнэ. Жэшээлхэдэ, нэгэ бригадада 1200 хурьган 10 һара болотороо түлжүүлэгдэхэ байгаа гэлэй. Бодоодшье үзэхэдэ, хурьгадай бага байхада 80—80 даарнь харууһалха болоо һаа, 15 хүниие байлгаха хэрэг гарана. Эдэнэрэй орондо бригадынхид өөһэдөө хүдэлдэг. Тиимэ бригадануудта саг үргэлжэдөө ажаллажа байха 2—3 хүн нэмэжэ үгтэдэг юм.

Үнгэрһэн жэл эрхим хонишон **Бадма Гомбожапович Цыбиковэй даадаг бригада** ехэ амжалта туйлаа. Эдэнэр 1624 толгой эхэ хонидые харууһалһан байна. Тиигэжэ 52,5 центнер нооһоной орондо 59 центнер тушаагаа. Жэл соо малайнгаа шэгнүүрые 610 центнерээр нэмээгээ. 10 һара болоторынь түлжүүлэгдэһэн хурьгад 35 килограмм шэгнүүртэй болгогдоо һэн. Харин тиихэдэ энэ отара 1960 ондо **10 һаратай хурьгадаа миил 27 килограммтай болгоһон** байха юм. Эмхитэй һайнаар ажаллаһанайнгаа ашаар **12 һарын туршада 30 мянган түхэригэй сэбэр олзо оруулһан, абтаһан центнер нооһонойнгоо өөрынь үнэ сэнгые 221 түхэригтэ ...тэр химдаруулһан байха юм.** Малаа харууһалхынгаа хажуугаар бригадынхид **1055 центнер үбһэ, 400 центнер зелёнко, 300 тонно силос бэлдэжэ абаа.** Мүнөө жэлдэ үбһэ тэжээл элбэгтэйгээр малайнгаа үбэлжэлгэ, түл абалгые үнгэргэжэ байнхай. Мүн нүхэд С. Васильевагай, Н. Цыбикжаповагай хүтэлбэрилдэг бригаданууд магтаалтайгаар хүдэлөө.

Дурсагдаһан хонишодой бригаданууд эбтэй этэйгээр ажаллаһан байна. Илангаяа хонишод Г. Цыбикова, Г. Лоскутникова, Д. Жигмитов гэгшэдэй оролдолго үүсхэлтэйгээр ажаллаһаниие һайшаахаар.

ЭБЭРТЭ БОДО МАЛАЙ ГҮҮРТЭНҮҮДТЭ

ҮНГЭРҺЭН ЖЭЛДЭ МАНАЙ совхоз 17,5 мянган центнер һү абаһан байна. Илангаяа совхозоймнай нэгэдэхи отделениин 2-дохи һаалиин гүүртынхид һү һаалгаяа нилээд дээшэлүүлээ. Эндэхид урдань холо гээгдэжэ ябадаг аад, ажалаа эрид хубилгажа, аймаг дотороо түрүү зэргэдэ гаралсаба. Ажалай амжалта яажа туйлагдааб? 1961 оной апрель һарада тус гүүртэ ажахын тоосоондо ороһон юм. Эндэ коммунист Б. Г. Цыбиков хүтэлбэрилэгшөөр томилогдоһон байгаа. Энэмнай гүүртынгээ ажалые зүбөөр эмхидхэһэн. Тиигэжэ жэлэй дүнгөөр совхоз соогоо һү һаалгаар түрүүлээ. Бүхы дээрээ 2005 центнер һү һаажа, нёдондо жэлэйхиһээ 800 центнерээр ехэдхээ гэхэ, гү, али үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1325 килограмм һү һаагаа. Гүүртын түрүү һаалишад Т. Фомина, Х. Лыгдунова гэгшэд даадаг үнеэдһээ 1900—2100 килограмм һү абаа. Харин урда жэлнүүдтэ эндэхи түрүүшүүл үнеэн бүриһөө юрэдөөл 1300—1400 литр һү һаадаг байһан. Энээнтэй хамта гүүртынхид абтаха продукциингаа үнэ сэнгые горьтой химдаруулаа. **Центнер һүнэй өөрынь үнэ сэн 9 түхэриг 55 мүнгэтэ болоно. Центнер һү абалгада 2,9 үдэрэй орондо 2,75 ажалай үдэр гаргашалагдаһан.** Тэрэшэлэн совхозоймнай һаалиин 3-дахи, 7-дохи гүүртэнүүд (бригадирнуудынь Серебренников, К. Будаев) баһал һайн дүнгүүдтэй.

Гадна манайхид мяха абалгые **горьтой** ехэдхээ. **Эбэртэ бодо мал шахан таргалуулдаг, түлжүүлдэг гүүртэнүүд булта хараалһан түсэбүүдээ дүүргээ** юм. Ажал хэрэгтээ оролдосотойгоор хандажа байһан түрүүшүүлые тэмдэглэхээр. Тусхайлхада, түрүү малшан **Ж. Дархановай** даадаг гүүртэ 5 хүнһөө бүридэнэ. Тэдэнэр социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, жэлэй туршада 360 центнер мяха абаха түсэбөө КПСС-эй XXII съездын урда дүүргээ. Малшан **Д. Максимовай** даадаг гүүртынхид эмэ хашарагуудые харууһалхадаа, нёдондо тэдэнээ һайнаар таргалуулжа, искусственна аргаар үрэжүүлээд, 175 тугал абажа тушаагаа.

Шэнэ түрүү арга хэрэглэхэ тусхай хэмжээ-ябуулганууд хараалагдаа. 1961 оной тэн багһаа **тугалнууд олоороо байлгагдажа түлжүүлэгдэдэг болобо.** Тэрэмнай 1-дэхи отделениин һаалиин гүүртын дэргэдэ эмхидхэгдэһэн, хоёр фермын 314 тугал нэгэ бүлэг болгогдоһон байгаа. Нарай тугалнууд түрэһэн удаагаа эндэ асарагдажа харууһалагдана. Тугалнуудые түлжүүлжэ байһан малшад харууһалдаг малайнгаа шэгнүүрые ямараар нэмээһэнээрээ түлөөһэ абадаг болонхой. Иигэжэ залуу мал түлжүүлхэдэ ашагтай байһаниинь түрүүшын үдэрһөө элирбэ.

Үнгэрһэн жэлэй декабрь һарада нүхэр **М. Лоскутниковай** бригадын харууһалдаг 314 тугал хамта 249 центнерээр шэгнүүрээ нэмээ гэхэ гү, али тугал бүриин шэгнүүр хоногой 608 граммаар нэмэһэн байна. Тиихэдэ хоёр һараяа хүсөөгүй тугалнууд бүришье ехээр— хоногой 860 граммаар нэмээгдээ. Ажалаа зүбөөр эмхидхэжэ, амжалта ехээр туйлажа байһан **энэ бригадада түрүү дүй дүршэлэй һургуули эмхидхэгдэнхэй.** Эндэхидэй ажал хүдэлмэритэй аймагай колхоз, совхозуудай малшад танилсажа байдаг болонхой.

ТАРЯАН АЖАЛАЙ БРИГАДАНУУДТА

МАЛ АЖАЛҺАА ГАДНА 1961 ондо тараан ажал дээрэ ажахын тоосоон нэбтэрүүлэгдэбэ. Урдань тракторно-тараан ажалай бригаданууд орооһо таряа болон тэжээлэй ургамалнуудые таридаг, отделенинүүдэйнгээ түсэблэһэнөөр хүдэлмэрээ ябуулдаг байгаа юм. Бригада бүхэндэ 6—7 трактор, 4—5 комбайн, хүдөө ажахын бусад зэмсэгүүд даалгагдадаг һэн. Зарим бригаданудта 100 шахуу хүн хүдэлдэг байһан. Тиигээд хэжэ байһан ажалынь эхи эзэгүй юумэ шэнги байгаа. Олонхи ушарта пропашной ургамалнуудые — кукуруза, сахарай свёкло тариһан бригаданууд ургасаяа саг соонь харууһалха гэдэггүй, буртаг үбһэндэ даруулжа, муудуулдаг байгаа бшуу.

Эдэ дутагдалнуудые усадхахын тула ажалыень зүбөөр эмхидхэхэ ёһотой байгаа. Тиимэ тула ямар хэмжээ-ябуулганууд хараалагдааб гэбэл: нэн түрүүн **механизаторнуудһаа бүридэһэн тусхай звенонуудые эмхидхэжэ, газар таряалан даалгажа үгөөд, түсэб даалгабаритай болгожо, ажахын тоосоондо оруулһан байнабди.** Ажалай түлөөһэ баһал хэһэн бүтээһэн ажалайнь, абаһан продукциинь зэргээр түлэгдэхөөр зохёогдонхой.

Тиигэжэ совхозоймнай гурбан отделенидэ бүхыдөө 3 звено эмхидхэгдэжэ, ажалай шэнэ гуримда ороо. **Звено бүхэндэ 15—18 хүн ажаллана, 3—4 трактор, 2—3 комбайн, мүн бусад зэр зэмсэгүүд даалгагданхай. 600—900 гектар хүрэтэр таряалангай газар элдүүрилжэ байдаг.** Звенонуудта ажаллагшад бэлэдхэлтэй, тэдэниие дүй дүршэлтэй механизаторнууд хүтэлбэрилнэ.

Үнгэрһэн жэлдэ нүхэд А. Соковиков, Ф. Зимирев, В. Фомин, Г. Серебренников, И. Якимов, В. Гомбоев, Б. Очиров гэгшэдэй звенонууд ажал хүдэлмэриингөө даалгабаринуудые хараалһан, хэхэ бүхы ажалаа түсэблэһэн байгаа. Ажалые тиигэжэ эмхидхэһэнэй эша ажахын тоосоондо ороһон үдэрһөөнь эхилжэ мэдэгдээ бэлэй. Энээниие иигэжэ гэршэлхээр: 1960—1961 онуудые абахада, техническэ талаараа гэхэ гү, али машина, техникынгээ талаар олон үсөөн гэлтэгүй, адли байгаа юм. Хэгдэхэ хүдэлмэринь мүн лэ тухайшаг байгаа. Тиигээд механизаторнууд 1961 оной **хабарай тарилгые урда жэлэйхиһээ 8 үдэрөөр урид дүүргэһэн** байна. Звенонуудай ажалаа зүбөөр эмхидхэһэнэй ашаар хүдэлмэринь урагшатайгаар ябаа бшуу. Техникэ, зэмсэгүүдынь һайнаар заһабарилагдаһан байжа, ажалай халуун үедэ нэгэшье һаадта ороогүй. Агротехническэ заабаринууд наринаар сахигдажа, тарилга эмхитэйгээр үнгэргэгдэһэн юм.

Сагай уларилай муугаар нүлөөлһэншье байбал, ажахын тоосоондо ороһон **олонхи звенонууд таряа хуряалгые богони болзорто үнгэргөө.** Илангаяа гурбадахи отделениин механизаторнууд һайнаар ажаллаа гэлтэй. Коммунист нүхэр **О. Гомбоевой, Б. Очировай** даадаг звенонууд орооһо таряа абаха түсэбөө үлүүлэн дүүргээ. Жэшээнь, нүхэр О. Гомбоевой звено даадаг 567 гектар таряалан дээрэһээ 6490 центнер гэхэ гү, али гектар бүриин 11,9 центнер ургаса хуряахын орондо 6914 центнер орооһо таряа абажа, түсэбөө 106,6 процент дүүргээ. Механизаторнуудай оролдосотойгоор ажаллаһаниие ганса энэ жэшээ гэршэлэн харуулна. Һайн эзэнэй гарта байһан техникэ, зэмсэгүүдшье бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглагдадаг ха юм.

Гадна нүхэр Очировай звеногой дүнгые гаргажа үзэхэдэ, **абтаһан орооһо таряанай өөрынь үнэ сэн горьтой химдарһан байгаа.** Центнер орооһо таряа абалгада түсэбөөр хараалагдаһан 2 түхэриг 06 мүнгэн гаргашын орондо 1 түхэриг 63 мүнгэн гэхэ гү, али **абтаһан продукциин центнер бүхэн 43 мүнгөөр химдараа.** Тиихэдэ трактор, зэмсэгүүдынь гамтайгаар, бүтээсэтэйгөөр ашаглагдаһан, **гаргашалагдаха горючи, тоһоной зүйлые 23 процентээр алмаһан байна.** Гансашье тэдэнэр иимэ жэшээ харуулаа бэшэ, мүн Соколов, Фомин гэгшэдэй даадаг звенонууд ехэ амжалта туйлажа гараба.

Орооһо таряа ургуулдаг звенонуудһаа гадна, кукуруза ургуулдаг тусхай звенонууд эмхидхэгдэһэн юм. Тэдэниие нүхэд Гонсорунов, Капустин, Лыгдунов болон бусад хүтэлбэрилөө. Звено бүхэн 500—800 гектар полидо кукуруза тарижа ургуулаа.

Механизатор Гонсоруновай үүсхэлээр звенонууд оньһожоруулагдажа, тэдээндэ 3—4 силосно комбайн, 9—12 автомашина, саг үргэлжэдөө ажаллаха тушаалтан даалгагдажа үгтөө. Тиимэ звенонуудта ажаллагшад хэһэн хүдэлмэриингөө тэнгээр гэхэ гү, али хэды тонно силос даража абааб—тэрээгүүрээ абадаг болоһон байна. Хэрбээ урдань нэгэ комбайн 100 гектар кукуруза хуряахадаа һара шахуу ажалладаг һаа, үнгэрһэн жэлдэ эды таряалангые 20 үдэрэй туршада хуряажа гараа. Тиигэжэ ажахын тоосоондо ороһон звенонууд хүдэлмэрээ бүтээсэтэйгөөр эмхидхэһэн байха юм. Энээнтэй хамта һайнаар ажаллаһан звенонуудые тэмдэглэхээр. Нүхэр Н. Елизовэй даадаг звено (совхозой 1-дэхи отделени) ажалаа зүбөөр эмхидхэжэ, үдэртэ 20 гектар хүрэтэр кукуруза хуряажа, даалгабариингаа ёһоор үдэртэ 100 тонно силос дарахын орондо 300 тонно хүргэжэ байгаа.

Орооһо таряа, тэжээл бэлэдхэлгэдэ ажахын тоосоо нэбтэрүүлхэдэ ашатайшье. Энэ арга саашадаа бүри үргэнөөр хэрэглэгдэхэ.

АЖАЛАЙ ЭМХИДХЭЛ УЛАМ НАРИЖУУЛАГДАНА

БҮХЫ ҺАЛБАРИНУУДАА АЖАХЫН тоосоондо оруулхада аша туһатайшье байна гээшэ. Манай совхоз хэрэглэжэ байһан энэ шэнэ аргаяа саашадань нягтаруулжа һайжаруулхын тула ехэ оролдолго гаргажа байнхай. 1962 ондо ажахын тоосоо нэбтэрүүлхэ талаар ямар хүдэлмэри ябуулагдаха байһаниинь партийна комитедтэ зүбшэгдэжэ, шэнэ хэмжээ-ябуулганууд хараалагдаба.

Мүнөө жэлдэ ямар юумэ хэгдэхэб гэхэдэ, совхозоймнай гурбан отделениин нэгэ **(хоёрдохи отделени) тусхай шэглэлтэй һалбари болгогдохо.** Эндэ залуу эбэртэ бодо мал түлжүүлэгдэхэ юм. Бэшэ отделенинүүдтэ һаалиин үнеэд, гахай, хони байлгагдажа үдхэгдэхэ болгодоно. **Бүхыдөө 2500 үнеэ байлгагдажа харууһалагдаха гэхэ гү, али бригада бүхэндэ 600 толгой үнеэ баригдаха байна. Тиихэдэ хонишодой гурбан бригадануудта 17 мянган эхэ хонид байлгагдаха болоно.** Иимэ зорилгонууд хараалагдаад, мүнөө совхоздомнай бэлэдхэлэй ехэ хүдэлмэри ябуулагдажа байнхай. Мүн орооһо таряа үйлэдбэрилдэг ажахын тоосоондо ороһон звенонуудай ажал хүдэлмэри һайжаруулагдаха юм.

Энэ зорилгоор **хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ажахын тоосоондо ороһон бригада, звенонуудые хүтэлбэрилхөөр томилогдохо** болоно. Хэрбээ урдань мэргэжэлтэд тусгаар участогуудые даажа байдаггүй һаа, ажахын ямар нэгэ һалбари даажа абаад, тэндээ ажалаа эмхидхэхэ, түрүү дүй дүршэл нэбтэрүүлжэ байха болоно бшуу.

Ажахын тоосоон—түрүү арга, амжалтын түлхюур болоно. Тиимэһээ энээниие хаа хаанагүй хэрэглэхэ шухала. Гэбэшье республика доторнай тус асуудал үшөөл һайнаар шиидхэгдэнэгүй. Ушарынь ажахын тоосоо нэбтэрүүлхэ хүдэлмэри экономическа болон хүдөө ажахын тусхай һургуулида ябаагүйшүүлдэ даалгагдана гээшэ. Мүнөө үедэ колхоз, совхозууд эрдэм бэлигтэй, бэлэдхэлтэй кадрнуудаар дуталдана гэлтэй.

Ажалай шэнэ гуримда орожо байхадаа үшөө ямар дутагдалнуудтай ушарнабибди гэхэдэ, **ажахын тоосоо харуулһан ном, справочнигууд хэрэгтэй** байгаа. Бурядай хүдөө ажахын институдай, комплексно институдай хүдэлмэрилэгшэд шэнэ аргануудые хэрэглэжэ байһан колхоз, совхозуудай дүй дүршэлые үргэнөөр харуулжа байха һэн.

Хүдөө ажахын продуктнуудые элбэг дэлбэг болгохо талаар КПСС-эй XXII съезд шухала зорилгонуудые табиһан байна. Шэнэ түрүү аргануудые ажахыдаа нэбтэрүүлжэ, ойрын жэлнүүдтэ орооһо таряа, һү, мяха, нооһо болон бусад зүйлэй продуктнуудые ехээр абадаг болохо гээшэ колхоз, совхозуудай нангин уялга мүн.

Э. РАНЖУРОВ,
Кударын совхозой экономист.

Кяхта.

> Совхозууд хүгжэлтын айхабтар ехэ зам гараха болоно, үйлэдбэрээ таһалгаряагүйгөөр ехэ болгохо, продукциин шанарые һайжаруулха, ажалайнгаа бүтээсые тон түргэнөөр ургуулха, продуктын өөрынь үные хододоо химдаруулха, үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ зэргэтэй.
>
> *КПСС-эй Программаһаа*

Кяхтын суута кукурузашан Радна Гонсоруновай алдар соло гансашье аймаг соогоо бэшэ, мүн бүхы республика доторо үнинэй мэдээжэ болонхой. Мүнөө Кударын совхозой ажалшад өөһэдынгөө нютагай эрхим хүбүүн Радна Доржиевичые СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар нэгэн дуугаар дэбжүүлээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Р. Д. Гонсорунов.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ажахын тоосоондо ороһоор хоёрдохи жэлээ хүдэлжэ байһан тус совхозой Алтайн отделениин үүлтэртэ үнеэдэй фермын залуу һаалишан Валентина Рампилова.

М. НАМЖИЛОВАЙ фото.

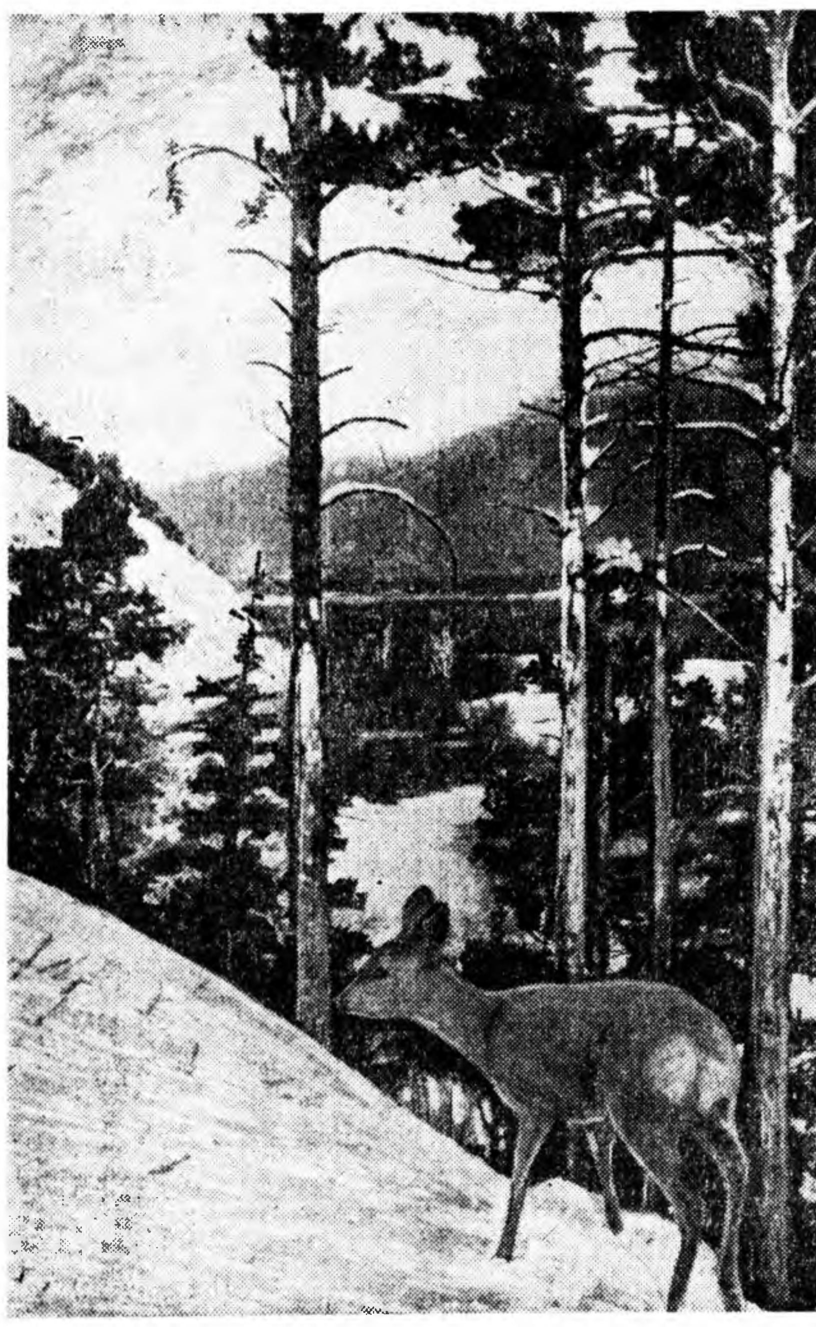

ҮБЭЛ.
Б. Поповой фотоэтюд.

Тосхоной шарай хубилна

— Загастайн сомондо артель тогтоһоноошье хойшо иимэ ууҗам һаруул, гоё һайхан клуб үзэгдөөгүй гэшэ ха.

Дархашуулнай одоошье уран гараа, шадли шадалаа гаргажа нютагаархиндаа амарха, зугаалха гуламтые урматай зохидоор бүтээжэ шадаа байна даа,—гэжэ Сэлэнгын Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд һаяхан бүтээгдэһэн клуб соогоо олоороо сугларанхай, хүхюутэйгээр хөөрэлдэжэ байгаа һэн...

Энэ клуб соонь 300 хүнэй һууритай зал, библиотекэ, хатар, бөхөр наадаха фойе, уран һайханай бүлгэмдэ хабаадагшадай хүдэлхэ таһалга, директорэй кабинет, киномеханигуудай таһалга, баглаамжатай ууҗам гардероб байха юм. Соёл гэгээрэлэй энэ гуламтын олон ондоо таһалганууд соогуур ябажа харахада урматай даа.

Дархашуул, штукатурщигууд, малярнууд болон уран зурааашадай оюун бэлиг, хашаал оролдолго гаргажа ажаллаһаниинь али юумэндэ үзэгдэнэ. Элдэб үнгын шарээр угаа шадамаараар зуражархиһан бурят угалзанууд, орнаментнууд үнгэ бүляасалдан, клубай хананууд болон потологые шэмэглэнэ, харагшадай дура булаана. Клуб уралаар дулаасуулагдадаг хадаа саг үргэлжэ нэгэн жэгдэхэн температуратай, жэгтэй дулаахан.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд сүлөөтэй сагтаа шэнэ клубтаа ерэжэ кино харадаг, газетэ, журналнуудые уншадаг, шатар, даам табидаг, ухаа түгээлдэр лекцинүүд, һонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые шагнадаг болонхой. Эндэхи ажалшад мартын 18-да СССР-эй Верховно Советэдэ һунгаха һайндэрые энэ клубтаа үнгэргэхэ юм.

Колхозой барилгын бригадые хүтэлбэрилдэг Добдон Найданович Цагадаев нютагайнгаа шэнэ барилгануудай тухай һонирхолтойгоор хөөрэнэ.

— Табахан жэлэй саана энэ клубай һуури табигдаад байхада, урагша хойшоо хоохон тала байгша һэн. Мүнөө хаҗы олон шэнэ гэрнүүд, нииты барилганууд бүтээгдэһэн байна! Энэ шэнэ үйлсын урда захаһаань хурга даран тоолоходо: Загастайн дунда һургуулиин һуралсалай корпусууд, багшанарай гэрнүүд, колхозой правлениин хоёр дабхар байшан, больница, сомоной Совет, гостиница болон бусад нииты байшангууд, ажахын барилганууд жэрылдэнэ. Манай барилгын бригада һүүлшын хоёр жэлэй туршада 20 шахуу үйлэдбэриин болон соёл гэгээрэлэй гэр байранууд бүтээгээ. Үнгэрэгшэ жэл Загастай голой эхиндэ Агсургаа гэжэ үзэсхэлэн һайхан газарта колхозой амаралтын гэр барижа дүүргэһэн байнабди,—гэбэ.

Гансахан 1961 ондо тус колхозой ажахын болон соёл гэгээрэлэй барилгануудта 50 мянга гаран түхэриг мүнгэн зөөри гаргашалагдаа.

Р. Балданов, манай корр.

Хилын саанаһаа

Кубын арадай Ассамблей нээгдэбэ

ГАВАНА, февралиин 5. ТАСС-эй корреспондент Н. Чигирь мэдээсэнэ:

Кубын арадай хоёрдохи Ассамблей нютагай сагаар 15 час 45 минутада Гаванада нээгдэбэ. Хосе Мартиин нэрэмжэтэ революциин талмай, дүтэ шадарайнь бүхы проспект, үйлсэнүүд хүн зоноор дүүрэшэнхэй. Кубын түүхэдэ хэзээдэшье иимэ ехэ һүр жабхалантай жагсаал болоогүй. Эндэ миллион хахад гү, али 2 миллион тухай хүн зон сохом суглараһан байгаа. Кубын эрхэ сүлөөдэ, бэеэ даанхай байдалда эсэргүүгээр империалистнуудай хэдэг шэнэ үгэсэлгэдэ харюу үгэхэеэ эдэнэр сугларaa бишуу. Пунта-дель-Эстедэ үнгэргэгдэһэн зүблөөндэ США-гэй хүтэлбэрилхы бүлэглэлнүүд, тэдэнэй туһамаршад хорото үгэсэлгэ үүдхэһэн байна.

Ниислэлэй, мүн Гавана, Матансас, Лас-Вильяс, Пинар Дель Рио гэдэг провинциинуудай ажаһуугшад тугуудые, элдэб транспарантнуудые барижа, Революциин талмай дээрэ ерэһэн байна. Гаванын хоёрдохи декларациие бүри мүһэн дэмжэжэ байһанаа мэдүүлхэ, тэрэнэй түлөө дуугаа үгэхэеэ тэдэ ерээ гэшэ. Ассамблейн эхилхын урда тээ талмай дээрэ революционно дуунуудай аялга зэдэлбэ.

Кубын Республикын президент Освальдо Дортикос, премьер-министр Фидель Кастро, правительствын гэшүүд, Нэгэдэмэл революционно организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, Кубын айлшад — Латинска Америкын оронуудай арадуудай түлөөлэгшэд Хосе Марти гэгшын хүшөөгэй дэргэдэхи ендэр дээрэ гараа. Тиихэдэнь талмай дээрэ суглараһан үнии удаан альга ташаба. Кубын гүрэнэй гимные Ассамблейдэ хабаадагшад һүр жабхалантайгаар дуулаа.

Кубын арадай Ассамблейдэ президент Освальдо Дортикос премьер-министр Фидель Кастро хоёр үгэ хэлэбэ.

Энэ һүр жабхаланта арадай Ассамблейдэ хабаадагшад Гаванын хоёрдохи деклараци батаалан абаа. Тэрэ деклараци дотор Кубын революциин удха шанар, үг зорилго тухай тодорхойлон хэлэгдэнэ. Куба болон Латинска Америкын бусад оронууд тушаа США-гэй ябуулдаг империалистическэ политикые бу|у| ||ана. Тиигээд Кубын арадай революциин хэрэгые үмөөрэн хамгаалхаар, тэрэнине сааашадань хүгжөөхөөр ||элэн байһанаа тэрэ деклараци соо тодорхойлно.

Ю. А. Гаг[арин] Каирһаа мо[рдобо]

КАИР, фев[ралиин ...] (ТАСС). ОАР-ай [през]идент, Зэбсэгтэ [хүсэнэй] главна командал[агша ...] шал Ам[ер] урья[алгаар ...] та ошоод байһа[н ...] космонавт Ю. [А. Гагарин] Каирһаа мүнөөдэ[р ...] Либери ниидэж[э ...] Советскэ космонав[т ...] гарин ошохо замд[аа ...] до (Ливи), Аккр[а ...] хүрэхэ юм.

ФРГ-дэ сэ[рэгэй ...] гаргашан[ууд ...] ехэдхэг[дэнэ]

БОНН, февр[алиин ...] (ТАСС). Баруун [Германида ...] буу зэбсэг бэлдэ[хэ ...] саг үргэлжэ ехэд[хэгдэнэ ...] на. «Ди Вельт» газ[етэ ...] дэр тэмдэглэһэнэ[й ...] зэбсэг, сэрэгэй [...] дые бундесвертэ [...] тэ үнгэрэгшэ жэ[л ...] ды миллиард ма[рка ...] гаргаша хэгдэхэ. [...] дые, ракетэнүүды[е ...] абалгада 1650 ми[ллион ...] гаргашалагдахаар [...] дана. Танкнуудые [...] спортернуудые, с[...] машинануудые а[...] 1,2 миллиард ма[рка ...] лагдаха байна. [...] болон бусад хэр[...] абахаяа 1 милл[иард ...] гаргашалхаар ха[...]

«Түсэб! Түсэб! [...] тын түсэбтэй бо[...] гуйбди!» гэжэ ба[...] дай политикые [...] рикатурист Зураг[...] ТАСС-эй ф[...]

Аяншалга, агнууридашье болодог ушар

ҮНЕЭНДЭ МЭХЭЛЭГДЭБЭ

Иимэ ушар аяар 1931 оной намар болоһон юм. Би студентнүүдтэйгээ хамта практикэ гарахаар Дауриин үргэн элдин талада ошоһон байгааб. Бидэнэрэй урда тарбаганай ажамидаралтай танилсаха зорилго табигдаһан байгаа. Нэгэтэ Ага голой эрьеэ зүбшан бүхэли үдэртөө зайһанай удаа, үдэшын бүрэнхы харааналар отог тээшээ гальдуулжа ябабабди.

— Байгты, хэн бэ? — гэһэн шанга асуудалай гарахада, бидэнэр моридһоо буужа, тэндэхи хилын харуулшадтай уулзаха болобобди.

Маанадые таниха, мэдэхэ эдэнэр үнишье болонгүй, «Болгоомжотойхон ябажа үзэгты!» гээд үдэшөө бэлэй. Бидэнэршье шадал соогоо болгоод гэжэ ябахые оролдон, эндэ тэндэ орбойлдоһон юумые хёрхо-гэгшээр адаглан хаража ябанабди. Тиигэжэ һанагаа зобожо ябан гэнээмнай, үрдамнай нэгэ бүүдэгэр юумэн бии болоходол гэбэ. Тиихэдэнь «Бидэнэр, экспедициин хүнүүдбди, байрадаа бусажа ябанабди» гэлдэжэ байгаад, шадал соохоноо хүүгэй хашхараа табигдабабди. Теэд тэрэ бүүдэгэртөө дүтэлэн гэһээмнай, хүршөөнэрэймнай бэлшэжэ ябаһан үнеэн байшоо!

Нүхэртэйгөө агнуури хэхээр Түрхэ голой эрьеэр зүбшан аалихаар ябажа ябанабди. Тиин гэнэээмнай гол тээһээ уһанай «шалд-шалд» гэхэ абяан дуулдажа, һэрэмжэтэй болобобди. Һөөг бургаһанай забһараар харан гэнээмнай томо гэгшын баабгай хойто хүл дээрээ һуугаад, загаһа барижа байбал!

Яагаад баринаб гэхэдэ, түрһэеэ хаяхаар уһа өөдэ үгсэжэ ябаһан олон тоото омолиин баабгайешье обёорхо забдагүй, бэе бэеэ дарасаллан шуумайлдадаг бишуу. Харин баабгай эндэ олзуурхажа, урда хоёр хүлөөрөө тэдэниие бариад лэ эрье өөдэ шэдэжэ мэдэнэ. Часаа үгүй саг соо агнуури хэһэн энэ хүйхэрнай олзобо газар доро булажа мэдэбэ. Нээрээшье баабгай үжэһэн юумэ эдихэ дуратай юм гэлсэдэгэй зүбые эндэ ойлгоһэм.

ҺАРД ГЭЭН РУУ БУУДАЖА БОЛОХОГҮЙ

Врач Анатолий Михайлович дээгүүр ниидэжэ ябаһан борбилоо буудажа унагаадаг, мэргэн хүн гэжэ бидэнэй дундa мэдээжэ юм һэн. Тиигэжэ сугтаа агнуурида гараад, Шишкино тосхондо хүрэхын тэндэ, шугы соо амитанай хүдэлхые нүхэрни обёорбо. Тэрэмни «Баабгай» гэжэ аргаахан шэбэнэхын тэндэ хоёр дахин буудажархилай. Ошон гэһээмнай, һаамхай үнеэн бэлшэжэ ябаа һэн. Тэрэ гэһэнһээшье хойшо нүхэрни һард гэһэн юумэ руу, хоёр нюдөөрөө хараагүйдөө буудахаяа болиһон юм.

АНГУУША БААБГАЙ

Хэнэйшье мэдэхээр алтан намарай үедэ гол, горхоной загаһад түрһэеэ хаяхын тула уһа өөдэ үгсэжэ мэдэдэг ха юм.

М. Бакутин,
биологиин эрдэмэй кандидат.

Аян замда мордобо

Улан-Удын «Спартак» бүлгэмэй спортын зал соо республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө барилдаанай мүрысөөн боложо дүүрэбэ. Хоёр үдэрэй туршада үргэлжэлһэн шанга тулалдаанда городой 50 гаран шамбалшуул хабаадалсаа. Эгээл түрүүлэн хүнгэншэг бэетэй барилдаашад Сандакдоржиев («Труд»), Доржиев (хүдөө ажахын институт) гэгшэд ковёр дээрэ дуудагдаа. Эдэ хоёр жэмбүүрэй шэнгирэмсээр хам оролсон, сугларагшадые һонирхуулна. Техникэ һайнтай Сандакдоржиевынь абяаар оньһон мэхэеэ гаргажа, нүгөөдэеэ торгоонгүй унагаажархина. Тиигэжэ чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртөө.

Хүнгэншэг бэетэйшүүлэй дундаһаа хамтадаа аяар 10-аад барилдаашад хабаадалсаа. Тэдэнэр сооһоо «Спартак» бүлгэмэй түлөөлэгшэ Добрынин шалгараа.

Хүнгэн бэетэйшүүлэй дундаһаа Бабкин («Спартак»), Власов («Труд»), Нимаев (хүдөө ажахын институт) гэгшэд эрхимлэжэ, түрүүшын гурбан һуури эзэлбэ. Дунда, дунда зэргын шэгнүүртэнэй барилдахада бүришье һонирхолтой байгаа. Эндэ «Спартак» бүлгэмэй түлөөлэгшэ Чураков, студент Гармаев гэгшэд түрүү һууринуудые эзэлээ.

Һүүлээрнь эрхимлэһэн барилдаашадта республикын спортын бүлгэм, эмхинүүдэй союзай Советэй диплом, 1962 оной чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэһэн тухай үнэмшэлгэ барюулагдаа.

Эдэнэр үсэгэлдэртөө Владивосток городто аян замда мордобо. Эдэнэрнай эндэ Сибирь болон Алас Дурна зүгэй зонодо хабаадалсажа, түрүү һуури буляалдалсаха юм.

И. Михайлюк,
СССР-эй спортын мастер, мүрысөөнэй главна судья.

Арадай армиин хорин жэлэй ой

ПРАГА, февралиин 5. (ТАСС). Советскэ Союзай газар дээрэ Чехословакиин сэрэгэй түрүүшын корпусой эмхидхэгдэһэнһээ хойшо 20 жэл гүйсэһэнэй ойе Чехословакиин олониитэ тэмдэглэжэ байна. Сэрэгэй энэ корпус хадаа Советскэ Армиин частьнуудтай хамта гитлеровскэ эзэмдэгшэдтэ эсэргүүгээр, Чехословакиие сүлөөлхын түлөө шэн зориггтойгоор тэмсэһэн юм. Эдэ үдэрнүүдтэ сэрэгэй түрүүшын корпусто ябаһан солдадуул, офицернүүд ажалшадтай уулзана. Чехословакиин арадай армиин алдарта зам, Чехословакиин, Советскэ Армиин хоорондо ||ха дүүгэй дайшалхы хани барисаан тухай сэрэгэй частьнууд, подразделенинүүдтэ лекци, хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэнэ. Түсхай кинокартинанууд харуулагдана, фашис эзэмдэгшэдтэй дайлалдаһан түүхэтэ газарнуудта хүн зон ошожо харана.

Хитадта хабарай һайндэр тэмдэглэнэ

ПЕКИН, февралиин 5. (ТАСС). Һарын календаряар шэнэ жэлэй эхилһэн хабарай һайндэрые, арадай ехэ һайндэрые Хитадта мүнөөдэр тэмдэглэжэ байна.

КНР-эй городуудай, тосхонуудай үйлсэнүүд һайндэрэй шэнжэтэй. Олон эмхи зургаануудай, һургуулинуудай гэрнүүд Хитадай заншалта фонарьнуудаар шэмэглэгдэһэн байна. Мүн гэр байранууд шэнэ жэлэй зурагуудаар, һайн һайхание хүсэһэн бэшэгүүдээр гоёон шэмэглэгдэһэн байна.

Хитадай ниислэлэй промышленна предприятинуудта Пекинэй театрнуудай артистнууд, уран һайханай самодеятельностиин коллективүүд һайндэрэй наада гаргана. Мүн спортивна һорёонууд үнгэргэгдэнэ. Поэдүүд, уран зохёолшод өөһэдынгөө шэнэ зохёолнуудые хүн зондо уншажа үгэнэ.

Хабарай һайндэртэй дашарамдуулан, Хитадай Арадай сүлөөлэлгын армиин сэрэгшэдтэ, хүдэлмэришэд, тариашадта Шанхайн зуу гаран театрнууд, клубуудаар мэдээжэ артистнууд наада гаргаха.

Тяньцзинэй уран һайханай 40 коллектив хабарай һайндэртэ ехэ программа бэлдээ.

Франциин фашистнууд шэнэ хорото хэрэг бэлдэнэ

РИМ, февралиин 5. (ТАСС). «Аванти» газетэ «Үгэсэлгэдэ бүхы юумэн дууһан бэлдэгдээ» гэһэн бэшэг толилбо. Франциин «хэтэрмэ» колонналистнуудай толгойлогшодой нэгэн болохо генерал Салан гүрэнэй урбалта хэхэеэ бэлдэжэ байна гээд тэрэ бэшэг соонь хэлэгдэнэ.

Алжирай бүхы городуудта, хүдөө һууринуудта хэды һарын туршада эдеэ хоол, түлишэ ехээр бэлдэгдэжэ байна. Эндэ «хэтэрмэ» этгээдүүд зонхилно. Хэрбээ эсэргүүсэлгын үзүүлэгдээ һаань, тэдэ иигэжэ тэмсэхэ зорилготой. Хэрэгтэй үедэнь Алжирта эдеэ хоол эльгээхэ тухай Бельгиин, Испаниин, Америкын наймаашадтай хэлсээн хэгдээ.

Женеевдэ профессор Ф. гэдэгэй хүтэлбэрилдэг тусхай «түб» бии болгогдоо. Энэ түбтэ хабаадагшад медикаментнүүдые олохо, Алжир эльгээхэ үялгатай.

Хэрбээ Францида урбалтын амжалтатайгаар дүүрэәгүй һаань, Хойто Африкада Франциин Алжиртахи правительство бии болгохоб, тэдэ эсэргүүсэжэ шадахаб гээд Салан этигэнэ гэжэ газетэ үргэлжэлүүлэн бэшэнэ. Энэ дайн байлдаанда зонхилогшо Франко сэрэгэй ехэ туһаламжа үгэхэ ёһотой гээд Салан хараална. Юуб гэхэдэ, Салан хадаа Франкотай эрхим һайн харилсаатай юм гээд газетэ бэшэнэ.

Генерал Салан өөрөө хоёр мотортой самолёттой. Тиигээд Алжирта самолёдой буудаг, ниидэдэг табан харгытай. Үе-үе болоод лэ генерал Салан Алжир ниидэжэ ошодог юм. Ниидэжэ ябаха үедөө хинан хаража ябадаг Францииин истребительнүүдтэ тэрэ баригдадаггүй.

«Зургаадахи республикын правительство» бии болгохо түсэб Бидотой хамта Мадридта генерал Салан зохёогоо гээд тэрэ бэшэг соонь мэдээсэгдэнэ.

Үгэсэлгын түсэбүүдые зохёожо байхадаа «хэтэрмэ» этгээдүүд хүршэ оронуудайнгаа правительствонуудтай һайн харилсаатай байха гээд оролдоно гэжэ «Аванти» газетэ бэшэнэ. Зэбсэгжэһэн нюуса организаци (ОАС) Бельгида бии юм гэжэ мэдээжэ болонхой.

Казармануудта байһан сэрэгүүдые гэнэдхээжэ абахаар үгэсөөшэд хараална. Үнгэрэгшэ жэл Алжир городто тохёолдоһон шэнгеэр, сэрэгшэдэй унтажа байхада бууень хуряажа, тэдэниие мэдэлдээ абахада балай ехэ хүсэн хэрэгтэй болохогүй гэжэ хараалагдана.

Ха[рхис этгээдүүд] һанаашалга үй[лэдэнэ]

ЛЕОПОЛЬДВИ[ЛЬ, февра]лин 5. ТАСС-эй [корреспон]дент Г. Федяшин [мэдээсэнэ]: Конгын Респу[бликын] тельствын состав[...] тухай урьяну[...] вилиин хэдэ хэд[...] тэ һуулэй үедэ г[...] Тиихэдээ правит[...] ставые тоогой та[...] ха тухай бэшэ, [...] недтэ ородог ха[...] инстрнүүдые [...] гаргаха тухай [...]

Иимэ хубила[лтын ...] шэ баруун орон[...] заторнуудай аш[...] даг хархис хүс[...] туйлаха зорюу[...] ойлгожо ядаха[...] ха юм. ООН-[...] дай туһаламжа[...] дын премьер-ми[...] дэхи орлогшо [...] гине политическ[...] һэнэь хуули бу[...] жа шаданхай. [...] сэнэүд Лумумб[...] лые үнэн сэхэ[...] кабинедэй бусад[...] дые зайсуулха [...] на гэжэ эли бо[...]

Правительствы[н ...] «хубилгаха» ту[...] далдалхын тул[...] министрын орло[...] да Гизенгын ор[...] го гү, али Чом[...] ко-Мобутын т[...] «Актюалита А[...] газетэ элитээр [...] литика бэелүү[...] хэрэгүүдэй мин[...] Гвение гэгшые [...] воһаа гаргаха [...] нүүд баруун ор[...] һаймһардаг бус[...] тэ мүн лэ бэшэ[...]

Редактор
Ц. Ц. [...]

Социалис оронуудаар

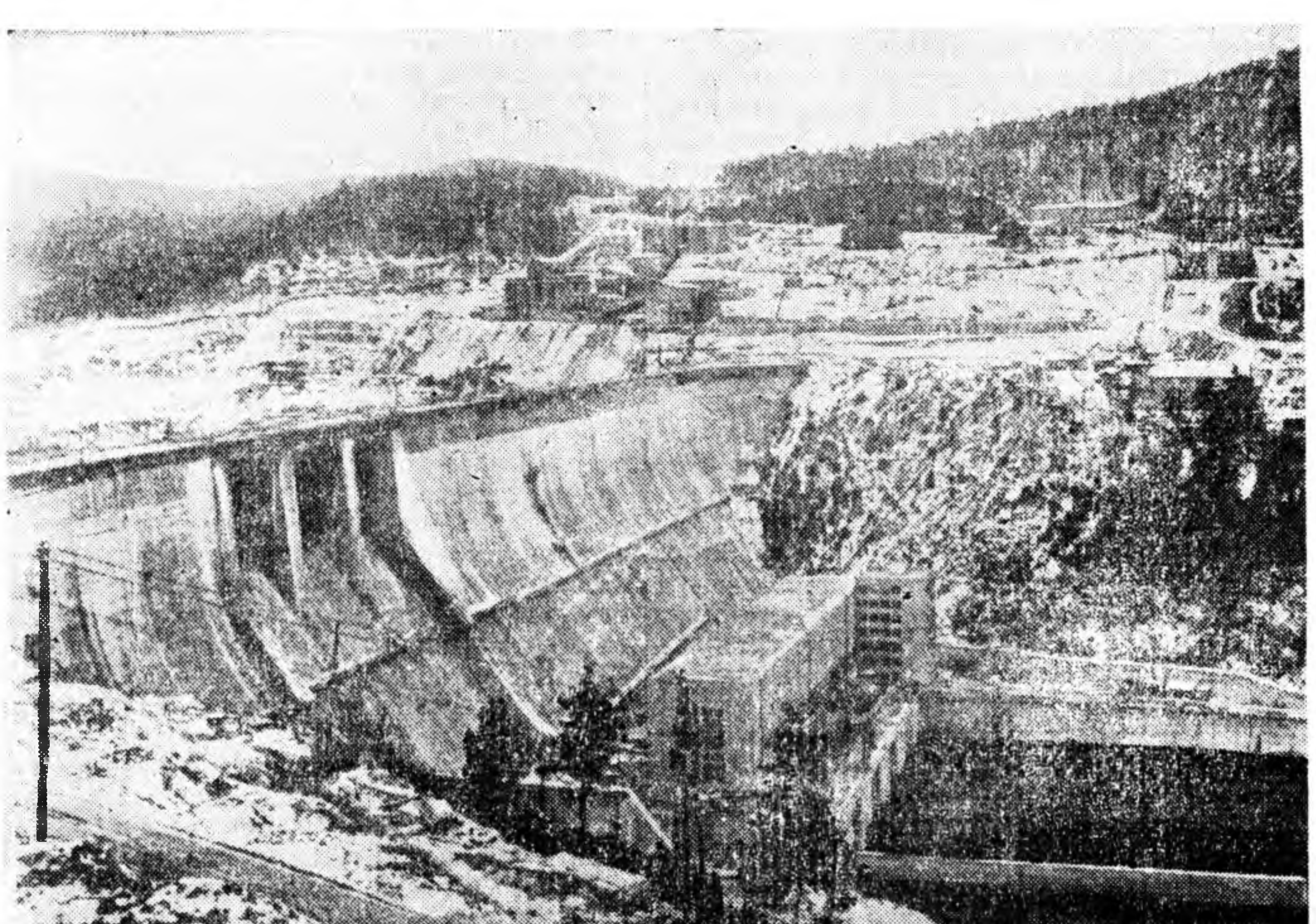

Чехословакиин Социалистическэ Республикын Влтава мүрэн дээрэхи ороной эгээн томо Орлик гэжэ хаалта бодхогдоо. Энээниие бариха хүдэлмэри хараалагдаһан болзорһоо 8 һара урид дүүргэгдэһэн байна. Хаалтын баригдахада 70 километр утатай водохранилищи бии болоо. **Зураг дээрэ:** хаалтын юрэнхы түхэл.

ТАСС-эй фотохронико.

Хитадай һонинууд

ПЕКИН, январиин 31. (ТАСС). Арадай засагай жэлнүүдтэ Зүүн Хитадай Фуцзянь провинцида томо, дунда зэргын уһа тогтоохо 600 сөөрэмүүд, мүн уһалуури хэхэ олон тоото жэжэхэн түхеэрэлгэнүүд баригдаһан байна. Мүнөө Фуцзяньда элдүүрилэгдэдэг тарялангайнь гурбанай хоёр хуби уһалагдадаг болонхой.

***

1959 ондо Шанхайда бооборнуудые үсхэбэрилхэ тусхай фермэ эмхидхэгдэһэн юм. Энэ үнэтэй һайн арһатай зэрлиг амитад тэндэхи байдалда һайнаар дадаа. Мүнөө фермэдэнь мянга гаран бооборнууд бии. Шанхайн тус фермэ Цзянсу, Цзянси, Сычуань провинцинуудта 500 бооборнуудые үсхэбэрилхыень эльгээбэ.

***

Гуйчжоу провинциин зүүн урда хубида Цяньдунанай автономно округ бии юм. Тэндэ мяо, тун үндэһэ яһанай хүн зон ажаһуудаг. Тэндэхи олон предприятинуудта, һургуулинуудта радио оруулагдаһан. Урдань эндэхи хүдөө нютагуудта ажаһуудаг тариашад радио гэжэ дуулаашьегүй байһан түүхэтэй. Мүнөө тэндэхи округой 30 хүн бүхэндэ нэгэ радио гү, али хүсэтэй репродуктор хүртэнэ.

***

Шанхайдахи газ гаргадаг заводто аргон абаха тусхай түхеэрэлгэ ашаглалгада оруулагдаа. Электроламповын промышленностьда хэрэглэгдэхэ аргониие эндэ ехээр гаргаха байна. Энэ түхеэрэлгын проектые хитад хүнүүд зохёоһон байха юм.

***

Урда Хитадай Гуандун провинцида гурбан жэлэй туршада нэгэ миллион гаран му (му—гектарай арбан табанай нэгэ хубинь) шэнэ атар газар ашаглагдаа.

Саг уларил

Гидрометбюрогой мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөөдэр республика доторнай үүлэтэйшэг байха, хойто аймагуудта бага зэргэ саһан орохо. Баруун зүгһөө һулахананаар һалхилха. Улан-Удэ городто үглөөгүүр 20—22, үдэртөө 8—10 градус хүйтэн болохоор багсаагдана.

Февралиин 8—9-нэй үдэрнүүдтэ республика дотор бага зэргэ үүлэтэй байха, зарим нютагуудта саһан орохо. Баруун зүгһөө һулахананаар һалхилха. Һүниндөө 18—23, үдэртөө 8—13 градус хүйтэн байхаар хүлеэгдэнэ.

Манай адрес, телеф[он]

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул Ленин[а ...] ФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора — 46-32, зам. [...] 32-74, ответ. секретаря — 27-37, отделов: парти[йной жизни и] пропаганды — 24-74, сельского хозяйства и сов[етского строи]тельства — 47-59, промышленности и транспорта — 35-14, культуры — 34-05, писем и рабселькор[ов ...] отдел переводов и корректорская — 35-95. [...] 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Гор. Улан-Удэ, типография Министерства культ[уры ...] АССР.

Н00592. Зак[...]